

Marmara ve Boğazlar dergisi

MARMARA VE BOĞAZLARI BELEDİYELER BİRLİĞİNİN OLAĞAN 6. GENEL KURUL TOPLANTISI YAPILDI

Genel Kurul Divanı Çalışmalarını Sürdürürken

Üst Sıra — Soldan sağa : Birlik Başkanı Erol KÖSE — Pamukova Belediye Başkanı Süleyman UYSAL, — Sakarya Belediye Başkanı Behçet DERYAOĞLU — Gölcük Belediye Başkanı Süleyman SOLAK — Arslanbey Belediye Başkanı Hasan YILMAZ.

Alt Sıra — Soldan sağa : Marmara Adası Belediye Başkanı Ahmet ENÖN — Çanakkale Belediye Başkanı Reşat TABAK — Umurbey Belediye Başkanı Halil ALANLIOĞLU — (Arkası dönük) Yarımca Belediye Başkanı Avni ŞİRİN — Birlik Genel Sekreteri Avni ÖZTÜRE.

**MARMARA VE BOĞAZLARI BELEDİYELER BİRLİĞİ
YAYIN ORGANIDIR**

Belediyelerimizin tercihi:

OTOMARSAN 0 302

Mercedes - Benz şehir içi otobüsleri

Şehirlerarası uzun mesafe yolculuklarının ünlü 0 302 Mercedes-Benz otobüsleri, şimdi de Belediyelerimizin şehir içi yolcu taşıma sorununa en ekonomik çözümü getiriyor. Uzun ömürlü ünlü motoru ve üstün teknik yapısı nedeniyle, otobüs ihtiyacı olan Belediyelerimizin

büyük bir kısmı Otomarsan 0 302 Mercedes-Benz otobüslerini tercih etmektedir.

Her yıl büyük bir hızla artan Belediyelerin Mercedes-Benz otobüs istekleri, Otomarsan'a ve onun modeli 0 302'lere duyulan güvenin en büyük kanıtıdır.

Mercedes-Benz

OTOMARSAN

"Yurt dışına taşan kuruluş"

P.K. 2 Davutpaşa - İstanbul Tel: 76 05 55

MERKEZİLEŞMİŞ OTORİTE — BELEDİYE YABANCILAŞMASI**Avni ÖZTÜRE**

Birlik Genel Sekreteri

İÇİNDEKİLER

Konu	Sahife
Merkezleşmiş otorite	1
Türkiye Belediyeler Birliği ...	2-16
Yeni Standartlar	3-10
Üye Belediyemiz : Yalova ...	4-16
Ülkemizde Nükleer Enerji ve Nükleer kirlenme	5-10
G. Genel Kurul toplantımız ...	6-7
Tekirdağ'da bir müze - ev ...	8-10
Beyaz adamın sonu kirlettiği çevrede gelecektir	9-14
Birlik Haberleri	11-12
Denizlerimizin kirlenmesi sorunu	13-14
Tabiatın korunması çağımızın önemli bir sorunudur	15-16

Baskı Tarihi :

20/7/1976

BU DERGİ**MARMARA VE BOĞAZLARI
BELEDİYELER BİRLİĞİNİN
YAYIN ORGANIDIR**

Sınırları belli bir kent içinde yerleşmiş halkın sorunlarına çözüm aramakla yükümlü belediyeler, —Batıdan 1930 yıllarının koşullarına göre devşirilen— BELEDİYELER YASASI'na dayalı olarak hizmet göremez, hizmet üretmez duruma gelmiştir. Bu bir...

Gelir sorunlarını çözümlemek amacıyla 1947 yılında yürürlüğe giren Belediye Gelirleri, Belediye Cezaları yasaları ile —Para değerinin çok sık ve orana vurulamıyacak oranda düşürülmesinin olağan olduğu ülkemizde— gelir, gider ve önlem dengesi kurulamamaktadır. Bu iki...

Yürürlüğe girdiği yıllarda belediye yönetimlerine iyi kötü geniş yetkiler getiren yasanın da —1950 yılından sonra getirilen eklerle— merkezleşme eğilimi geliştirilerek yerleştirilmiştir. Bu üç...

Yasama organları, Anayasa'nın 116. maddesini yok sayarak yerel yönetimlere —Özellikle belediyelere— personel, yan ödeme, toplu iş sözleşmeleri, taban işçi ücretlerini artırma, memur maaş ve ikramiye katsayılarını artırma v.s. gibi yasa ve kararnamelerle yükümlülük, katlanımlar getirmesi oranında olanak sağlanmamaktadır. Bu da dört...

Hizmet ürettirmeyeceksin, 1947 yılında —Savaş sonrası koşullarına göre— çırpıştırtıvermiş Gelir, Ceza Yasalarına çağdaş boyutlar kazandırtmayacaksın, sıradan bir kadro açılması için İçişleri Bakanlığından olur aldıracak, Anayasamızın zorunlu kılmasına karşın, siyasal iktidarlara —Getireceği yüklenim, katlanım oranında— olanak bulmadan bütçe yılları içinde yasalar çıkarmasını sağlayacaksın, kentlerin sosyo-ekonomik, kültür düzeylerini, alt yapı tesislerini hesaba katmadan çıkarıcı çevrelerin etkenliğinde sağlıksız endüstrileşmesini, büyümesini körükleyeceksin, sonra da hani hizmet? diyeceksin...

Yinelemekten bıktığımız bu gerçek ile olgular yeni mi? Hayır. Yıllardan beri biliniyor; Ankara'daki politikacısından Hakkâri'deki temizlik işçisine kadar...

Yıllardır bir yargı, gevelenir durur dudaklarda; Siyasal partiler, belediye yönetimlerini bir maşa olarak görmektedir. Ekonomik ve otorite (Vesayet yetkilerini kullanıp kentleri bir oy deposu olarak değerlendirir, oy yitirebileceği, seçmen gücendirileceği olasılığı ile —Görevleri saptayıp yetkileri artıracak— Belediye, Belediye Gelirleri, Belediye Cezaları yasalarını yıllardır parlamento kulislerinde gezdirir durur. Oysa gerçek, tersidir bu yargının; Merkez politikacıları bir yerel yönetim yöneticisi gibi somut hizmet edememenin ezikliği, giderek gelecek seçimleri yitirmenin kuşkusuz içindedir. Belediye Başkanlarının ayın yarısını Ankara'da Bakanlıkların kapısını aşındırmasını izlemek, hele kentleriyle bütünleşmesi gereken başkanın halkı ile diyalog kurmamasını sağlamak, vazgeçilmez alışkanlığıdır merkez politikacısının...

Bu nedenle —Parti örgüt dilimlerinde olduğu gibi— yerel yönetimde merkezleşmeli, yerel yönetmen karşılarında ezilip büzülmeli, beceriler yerel değil, merkezin olmalıdır. Bundandır ülkemizin en küçük —Yerel otoritesi olan— muhtarlara bile maaş bağlanmak istemesi. Bundandır, 20-30 yıl öncesinin —bir değeri olan— sayılarına dayalı salmaları, vergileri, cezaları güncel oranlarda yükseltecek tasarıların yasalasmaması.

Genel görünüm odur ki —Siyasal iktidar kimde olursa olsun— parlamento çoğunluğu; kentlerin temizlenmemesini, musluklarının akmamasını, yollarının bakımsız kalmasını, yeni imar atılımlarının yapılmamasını, ücret ve gündeliklerin —Gününde— ödenmemesini, belediye yönetiminin memur ve işçilerle çatışmasını istemektedir. Dün öyleydi, daha belirgin boyutlarla bugün de öyle... İlkel, giderek yozlaşmış klâsik batı toplumlarında bile modası geçmiş bir yöntemdir bu. Bu yöneme «DUR» demenin zamanı gelmiştir, geçmektedir de...

Kapitalist sürecin şaşırtıcı olmayan sonucu, gelişen kentlerde yığılan kitlelerin sosyo - ekonomik, kültür yapısı değişmiş, sorunlar bir patlama düzeyine gelir ölçüde artmıştır. Merkez politikacının bu yabancılaşması, bu aldırmaçlığı süregeldiği takdirde; günü gelir kentlerimiz patlar, hem de hiç bir ideolojik etken olmadan. Bu böyle bilene...

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ

Ülkemizin En Güçlü Kamu Kuruluşu Olacaktır

Yazan: **Ahmet ENÖN**

Marmara Adası Belediye Başkanı

13/Mayıs/1976 günü Ankara'da 1. Genel Kurulu yapılan TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ Dünya Belediyecilik tarihinde ilk defa ve örnek bir kamu kuruluşudur. Tüzük çalışmalarını Zonguldak Metropolitan Belediyeler Birliği, Kocaeli Belediyeler Birliği, Marmara ve Boğazları Belediyeler Birlikleri yüklenmişlerdir. Birlik bir dernek olmayıp Türkiye Belediyelerinin birleştiği ve 1580 sayılı Belediye Kanununa göre kurulan bir tüzel kişiliktir.

Türk belediyeciliğinin yıllar süren çilesini çözümlmek için yasa düzenlemelerinden önce belediyelerin bu birlik çatısı altında toplanmaları çok yararlı olacaktır. Yasalar Belediyelerin çalışmalarını kolaylaştırırsa ve gelirlerini arttırırsa da kurulacak birlik yoluyla ancak sorunlar çözümlenebilir. Bunun için Türkiye Belediyeler Birliğine katılmak zorundayız. Bu arada büyük birliğin oluşmasına çalışan Zonguldak, Kocaeli, Marmara ve Boğazları Belediye Birliklerinin de başarıyla ilerlediklerini belirtmek isterim.

Marmara Belediye Meclisi TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ'nin kurulmasına öncülük ettiği bu girişimde: Belediye Başkanlarının ve değerli meclislerinin sür'atle karar verip Birliğe katılmaları ve ilgili Bakanlıkların bizi desteklemeleri gereklidir. Böylece ilk defa kamu kuruluşlarının araç ve gereçlerini üreten büyük bir yerel yönetim sektörü kurulmuş olacaktır. Ülkemizde kurulu 1700'e yakın belediyenin toplu içinden çöp kamyonuna yangın vanasından prefabrik yapı malzemesine varıncaya kadar tüm ihtiyaçlarını karşılayacak olan birliğimiz aynı zamanda standardizasyonu da sağlayacaktır.

Sıcak bir görüşle ve de geleceğe dönük partiler üstü bir anlayışla karar vermek gerekirse meclislerimizin sayın üyeleri

de dahil hepimizin birleştiği, görev nöbetini bir gün devrettiği, bizde yerimizi alacak kuşaklar da görüşümüzün ortağı olacak ve birliği yaşatacaklardır.

1580 Sayılı Belediye Kanununun 133. ve müteakip maddeleri belediyelerin aralarında birlik kurabileceklerine amirdir. 1580 Sayılı yasanın 15. maddesinin 22, 24, 25, 38, 65, 68. fıkralarıyla 19. maddenin 1-4 (a) 10. fıkralarındaki görevleri ve daha pek çok görevi Belediyeler Birliği olarak yürütmemiz mümkündür. Ve de beldelerimiz için yararlı olacaktır.

Türkiye'deki tüm belediyeler ve beldeler standardı yapılmamış araç gereç ve teçhizatın dolaylı dertlerle yüklüyüz. Çok çeşitli araçların ve gereçlerin parça sıkıntıları hizmetleri büyük ölçüde aksatmaktadır. Birleştiğimizde üreteceğimiz araç ve gereçlerle belediyeler ve onun fedakâr mensupları rahata kavuşacak ve yurdumuzda kurulu ve kurulacak belediyelere ve beldelere yararlı olacağız, bundan kimsenin kuşkusu olmasın. Meslektaşlarım ne derlerse desinler Türk Belediyeciliği bulunduğu noktada siyasal görüş ve düşüncelerimizin üzerinde olmalıdır. Belediyelerimizin dertlerine çare bulmamız ve bulmakta birleşmemizin zamanının geçtiğine inanıyorum. Bu bakımdan birlik yolundaki çalışmalarımızın ve birliği kurmamızın ayırıcı değil birleştirici olduğunu kimse inkâr edemez.

İnancım odur ki; tüm meslektaşlarımızın paylaşacağı görüş belediyelerin kendilerinin kurdukları birliğin belediyelere vasi olmasından daha doğal bir şey olmaz. Her yıl bütçelerimizin binde biri veya onbinde biri hatta büyük bütçeler için yirmilik gelecekte otomotiv sanayi, yapı endüstrisi, büro malzemesi ve diğer gereçlerin imalatını kurma ve doğal gücüne kavuşacaktır. Belediyelerin her birinin binbir güçlüğüyle ayrı ayrı firmalardan temin edebildiği basılı kâğıt, döşeme, demirbaş, gereç, araç ve diğer malzemelerindeki parça sıkıntısı ve bir standartının bulunmaması, yangın hortumundan musluğuna, masasından dolabına, kâğıdından defterine kadar ofis ya da tüccar yoluyla temini günlük sıkıntılarımızı bir kat daha arttırmaktadır. Bunun yanı sıra da 2490 sayılı yasa belediyelerin başında demoklesin kılıcı gibi durmaktadır. Bu böyle mi olmalıdır? Bu çıkmaz

(Devamı sayfa 16 da)

MARMARA VE BOĞAZLAR DERGİSİ (Aylık)		Abone — İlân — Reklâm Tarifesi	
Birlik Adına Sahibi	: Birlik Başkanı Erol KÖSE	Arka Kapak	... .. : 2.000.— TL
Yazı İşlerini Yöneten Sorumlu Müdür	: Birlik Genel Sekreteri Avni ÖZTÜRE	Kapak İçeri	... .. : 1.500.— »
İngilizce Çeviri	: Alâattin BİLGİ	Kapak İçi Yarım Sayfa	... .. : 1.000.— »
Fotoğraflar	: İsmail KÜÇÜK	Kapak İçi 1/4 Sayfa	... .. : 600.— »
Basıldığı Yer	: Çeltüt (İst.)	İçerde Tam Sayfa	... .. : 1.000.— »
Adresi	: Dar Sokak, Akbank İş Hanı Kat: 2, No.: 4 İZMİT	İçerde Yarım Sayfa	... .. : 600.— »
P. K. 233	: İZMİT	İçerde 1/4 Sayfa	... .. : 350.— »
Telefon	: 38 00	İlân Sütun Santimi	... .. : 20.— »
Posta Çeki Hesap No.:	2 009528 4	Ek Renk Farkı	... .. : 250.— »
		Abone : Sayısı	... .. : 10.— »
		6 Aylık	... .. : 50.— »
		Yıllık	... .. : 75.— »
Dikkat : Dergimizin ve yazarımızın adı alınarak yazılar aktarılabilir. İlân ve Reklâmlarda klişeler vericiye aittir. Sürekli Reklâm ve İlânlarda % 25 indirim uygulanır. Bu dergi, basın ve ahlâk yasasına uyar.			

Belediyelerimizi İlgilendiren YENİ STANDARTLAR

DERGİMİZİN YENİ BİR HİZMETİ

132 Sayılı yasa ile 1960 yılında kurulan TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ 16 yaşında olmasına karşın, gelişmesini üstün bir başarı ile sürdürerek yurt hizmetine 2368 standart hazırlamış bulunmaktadır.

Büyük bölümü belediye hizmetleri ile ilgili standartları (Dergimiz aracılığı ile) sayın belediye başkan ve meclis üyelerinin bilgilerine sunmayı, yeni standartları tanıtmayı yararlı gördük. Bu amaçla Enstitü ile işbirliği yaparak bu sayıdan itibaren yeni standartları tanıtip yeni yayınlanan standartların kod. no.ları ile fiatlarını yayınlayacağız.

Bu yayınlar, Türk Standartları Enstitüsü, Necatibay Cad. ANKARA adresinden bedeli karşılığı istenebilir. Saygılarımızla...

YANGIN HORTUMLARI İÇİN RAKORLAR VE VALFLER :

Millî servetimize büyük ölçüde zarar veren olaylardan biri de hiç kuşkusuz yangındır. Yangınların çıkması, bütün uyarılara ve alınan veya alındığı sanılan tedbirlere (Örneğin; gerektiğinde çalışmayan yangın söndürücüler) rağmen, ne yazık ki önlenememektedir. Durum böyle olduğuna göre, yapılacak iş, yangınları, genişlemelerine meydan vermeden çıktığı yerde mümkün olduğu kadar çabuk söndürmeyi, yani itfaiyenin söndürme işlemine bir an önce başlayabilmesini gerektirmektedir.

Yangın yerine gelen itfaiye, söndürmeye başlanmak üzere, önce hortumları yerlerine, zorlukla karşılaşmadan, kolayca bağlayabilmelidir. İşte bu nedenledir ki, bu bağlanmayı sağlayan rakorların ve ilgili vanaların standartlaştırılması zorunlu olmaktadır. Bu husus, ayrıca, bunların kolay temin edilebilmeleri bakımından olduğu kadar, muhtelif şehirlerdeki itfaiyeler arasında uyum ve birliğin sağlanması bakımından da önemlidir.

Halen bu rakorlar ve valfler, yurdumuzda yapılabilmekte ve yapımları için gerekli malzemenin tamamı, yurt içinde sağlanabilmektedir. Ancak endüstrimiz bu yoldaki üretimde, bu rakor ve vanaların, gerek malzeme ve gerek yapılaş özelliklerinin, en azından teknikte ileri yabancı memleketlerde yapılanlara denk özelliklerde olmasını sağlamak zorunluğundadır.

Yukarıda açıklanan nedenledir ki TSE, yangın hortumları rakorları ve vanaların bir standarda bağlanmasını gerekli görmüş ve hazırlanan tasarı, Teknik Kurulca, Resmî Gazete'de yayımlanmasından bir yıl sonra mecburi uygulamanın başlaması konusunda teklif kararı ile Türk Standardı olarak kabul edilmiştir. (TS 2271).

Bu standard, bahis konusu rakor ve valflerin, gereken özelliklerde yapılabilmelerine ve itfaiyelerimiz arasında birlik sağlanmasına hiç kuşkusuz büyük katkıda bulunacak ve bu mamullerimizin dış piyasalarda da kendini kabul ettirmelerine yardımcı olacaktır.

İlk bölümünde, rakor ve valflere ait tariflere yer verilen bu standard,

- Emme rakorlarını (5 Tip),
- Basma rakorlarını (4 Tip),
- Sabit rakorları (4 Tip),
- Kör rakorları (3 Tip),
- Redüksiyonları (3 Tip),
- Valfleri (2 Tür), kapsamaktadır.

Standardın ikinci bölümünde rakor ve valflerin yapımında hangi malzemenin kullanılacağı, bu malzemenin mekanik ve kimyasal özellikleri, yapılaşları bakımından ne gibi özellikleri taşımaları gerektiği ile boyut ve toleransları belirtilmiştir.

Standardın «Muayene ve deneyler» bölümünde, muayene ve deneyler için nasıl numune alacağı:

- Gözle Muayenenin,
- Boyut Muayenesinin,
- Basıncılı Su ile Sızdırmazlık Deneyinin,
- Sertlik deneyinin,
- Çekme Deneyinin, nasıl yapılacağı, muayene ve deney sonuçlarının ne şekilde değerlendirileceği ve muayene ve deney raporunun nasıl düzenleneceği yer almaktadır.

Standardın son kısmında, rakor ve valflerin ne şekilde işaretleneceği ve ambaljanacağı belirtilmekte ve çeşitli hükmümler ile standardın uygulanması hakkında tüzükle ilgili hükmümler bulunmaktadır.

Kara itfaiyeleri yangın hortumlarında kullanılacak rakorlar ve valfler standardımızın yapımcılarımıza ve kullananlara faydalı olmasını dileriz.

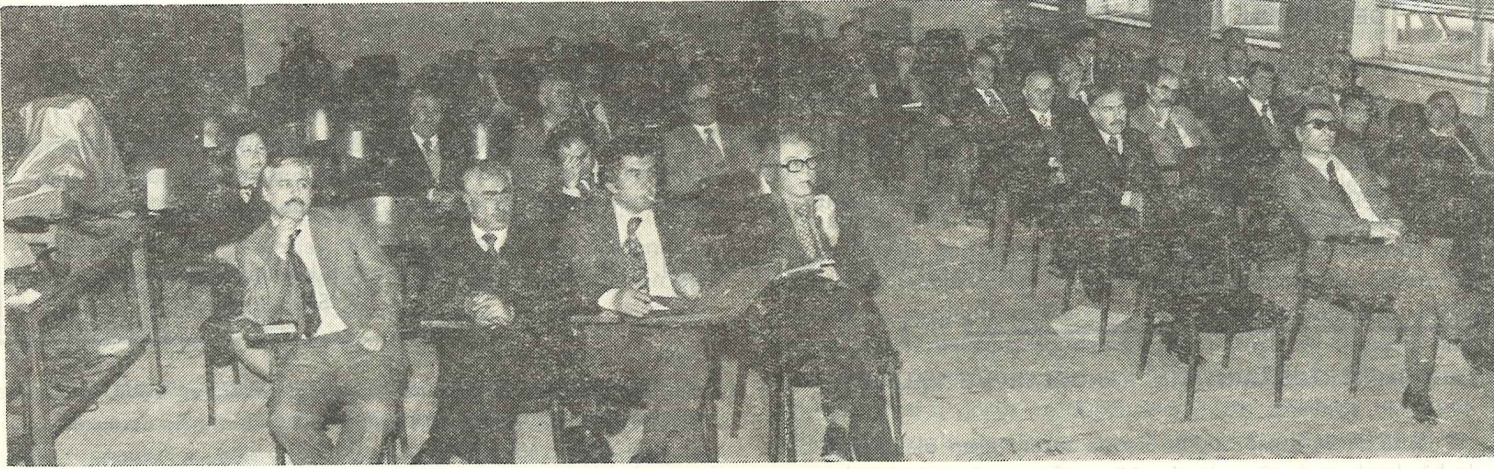
YENİ YAYIMLANAN TÜRK STANDARTLARI (Belediyelerimizi İlgilendiren Bölüm)

NO.	STANDARDIN ADI	FİATI (TL)
TS 366	Basıncılı Helâ Yıkayıcıları	5
TS 373	Patlayıcı Ortamlar İçin Kendinden Emniyetli Elektrik Malzemesinin Denenmesi	12
TS 1110	Asbest ve Çimentodan Yapılmış Oluklu Levhalar	9
TS 1500	İnşaat Mühendisliğinde Zeminlerin Sınıflandırılması	3
TS 1737	Yükle Birlikte Taşınan Geniş Paletler	2
TS 1738	Palet Taşıyıcılarının Başlıca Boyutları	3
TS 1901	İnşaat Mühendisliğinde Sondaj Yolları ile Örselenmiş ve Örselenmemiş Numune Alma Yöntemleri	45
TS 1906	Beton Bilezikler, Kanalizasyon Bacaları İçin ...	10
TS 1911	Hidrofer Tankları	7
TS 1913	Yapı Malzemeleri İçin Isı Değeri Tayini	3
TS 1978	Parça Yüklere ait Sürekli Mekanik Taşıma Ekipmanları — Yer Çekimi Tahrikli Makara veya Tekerlekli Konveyörler, Sürgülü veya Uzatılabilir (Teleskoplu) Makaralı Konveyörler ve Menteşeli Makara Konveyörleriyle (Kapılı) İlgili Emniyet Kuralları	2
TS 2108	Ahşap Süpürgelikler (Meşe ve Kayın)	4
TS 2119	Bina Mimari ve Uygulama Projeleri — Projelerin Çizimi — Ölçekler	2
TS 2120	Bina Uygulama Projeleri — Projelerde Boyutların Gösterilmesi	2
TS 2127	Elektronik Aygıtlar — Güvenlik Koşulları (Evlerde ve Benzeri Yerlerde Genel Amaçlar İçin Kullanılan ve Şehir Şebekesinden Beslenen Elektronik ile İlgili Aygıtlar İçin	26
TS 2139	Elektrik Teknolojisinde Kullanılan Harf ve Simgeler Kısım II: Logaritmik Büyüklükler ve Birimler	4

(Devamı sayfa 10. da)

Y A L O V A

29 Mart 1976 günü Yalova'da yapılan 8. Encümen Kuruluna katılan Belediye Başkanları.

YALOVA doğal güzelliğe sahip Marmara Bölgesinin bir kıyı şeridi üzerinde kurulmuş, kaplıcaları, denizi, görkemli manzara ve piknik yerleri, en seçkin bahçe ve deniz ürünleri ile ender nitelikleri olan bir beldedir.

Yüksek, sık ve bakımlı ağaç ve çiçeklerle süslü bir vadi içindeki modern otelleri, her türlü fizik tedavi tesisleriyle YALOVA Dünya ölçüsündeki üstün kaplıcalardan birisine sahiptir.

İç ve dış turisti en çok çeken Marmara Bölgesini, Ege, Akdeniz ve Güney Anadolu bölgelerine bağlayan YALOVA aynı zamanda İstanbul'un Giriş-Çıkış antresidir. Deniz karayolları bakımından yüksek potansiyele hakim, her türlü turizm taleplerini karşılayabilecek tesis ve hizmet olanaklarına da sahiptir.

Özetleyerek kısaca YALOVA'nın tarihini Anadolu tarihi ile başlatmak mümkündür. M.Ö. 3000 yıllarından itibaren tarihi devirlerini yaşayan Anadolu'nun ilk insanların Orta Asya menşeli olup YALOVA'nın bulunduğu bölgeyi de içine alan BİTİNYA kıtasında yaşadıklarını kabul edebiliriz. Eski Yunanlıların PİTİYA, Osmanlıların ise YALAKOVA - YALAKABAT diye isimlendirdikleri YALOVA çeşitli eski ulusların, bu arada YUNAN ve ROMALILARIN tarihine de girmiştir.

Eski çağlarda ününü kaplıcalarına borçlu olan YALOVA, Kaplıcalardaki kaynar sular M.Ö. 2000 yıllarında bir yer sarsıntısı sonucunda yer yüzüne fıskırmıştır. O günkü insanlar dini inanışları ile bu tabiat olayını karıştırarak kaplıca sularının şifalı kaplıca sularından çıkan dumanlarında GAİP ten haber verdiğine inanmışlardır.

HELLENİZM devriminin bitimine doğru son BİTİNYA kralı, NİKODEMES III ün vasiyetine binaen M.Ö. 64 yılında Romalıların eline geçen YALOVA, ancak bu tarihten sonra imar görmeğe başlamıştır. Romalılar zamanında YALOVA'nın yeşil ovaları ile deniz kıyısı arasında bir çok küçük köyler kurulmuştur. Bunların en önemlileri DRAPENON ve PİTİPOLİS köyleridir. Tarihçiler Yalova'nın imarında DRAPENON köyünde doğan KOSTANTİN'in annesi HELENE'nin büyük katkısı olduğunu yazarlar. Ünlü tarihçi RAMSEY'in yazdığına göre YALOVA'yı HELENEPOLİS olarak isimlendirmektedirler ki bu daha doğrudur.

Yalova'nın Osmanlıların eline geçmesi 1307 yılına rastlamaktadır. Bu bölgenin fethi ile görevli olan Osman Bey'in kumandanlarından KARAYALVAÇOĞLU, Kızıl Haçlılarla büyük sa-

vaşlar yaptıktan sonra Yalova'yı fethetmiştir. 1326 da BURSA ili de fethedilip Orhan Bey tarafından devletin merkezi yapılmış, kaplıcaları, verimli toprakları, yeşilliği ile Yalova kısa zamanda ilgi çeker ve bu dönemde Yalova asıl önemini, İSTANBUL'un fethinden sonra kazanır.

Mısır ve Suriye de fethedilip İstanbul - Bağdat ticaret yolunun buradan geçmesi Yalova'ya yeni ufuklar açar. Kızılhaçlı savaşlarında yıkılıp harap olan HELENEPOLİS şehri yerine, bir ova ve kaplıcalara yakın oluşundan yeni Yalova şimdi bulunduğu yere kurulur. Yeni Yalova İzmit mutasarrıflığı'na bağlı Karamürsel'in bir nahiyesi haline getirilmiştir. Daha sonraları ilçe olan Yalova bir süre de BURSA'ya bağlanmıştır.

İstiklâl Savaşından sonra, büyük Önder ATATÜRK'ün özel emirleri ile 1930 yılında Yalova İstanbul'un bir ilçesi haline getirilmiştir. 19/Ağustos/1929 da ATATÜRK'ün Yalova'yı ilk teşriflerinden sonra, Yalova O'nun emirleri ile ilk plânlı imar kalkınma hareketlerine başlamıştır. ATATÜRK bugünkü YALOVA'nın kurucusu ve de Fahri Belediye Başkanı'dır da. Yalova'yı çok seven ATATÜRK burada 4 köşk yaptırdıktan başka bugünkü Termal Otelinde de özel bir daire yaptırmıştır. ATATÜRK Yalova'ya ilk geldiği tarihten sonra ölümüne kadar her yıl yaz aylarını da burada geçirerek, Yalova'yı Devletimizin Başkenti'ne eş yazlık başkent olarak yapmıştı. Atatürk bir çok devrim kararlarını burada düşünmüş, plânlamış tatbikata koymuştur. Yalova'ya ilk geldiği gün yaptığı konuşma şöyledir:

«Ne yazık ki Florya'dan sonra gördüm Yalova'yı, bugünden sonra ben de Yalova'lıyım, Yalova'lılar lütfen beni de Yalova nüfusuna kayıt ettiriniz, Yalova benim kendimdir, Cumhuriyetle birlikte yücecek, gelişecektir.» demişlerdi.

Atatürk'ün yeniden kurduğu bugünkü Yalova'ya Ekonomik ve Turizm açısından kısaca baktığımızda, 1975 Turizm yılına 62 adet lokanta, 14 müzikli gazino, 4 adedi kapalı olmak üzere tüm sahilleri açık plaj ve 346 adet binada, Yalova Merkezi 644, Yalova-Kaplıcalar 812, Yalova-Çınarcık 7.814, Yalova-Gökçedereköy 1.888, Yalova-Üveysınarköy 460, Yalova-Kuruköy 280, Yalova-Esenköy 480, Yalova-Kamplarda 2.740, toplam: 15.118 adet kaliteli yatakla girilmiş ve 1975 yılı içinde iç ve dış turistler tarafından 15.118 yatağımızda 2.435.100 geceleme kayıt edilmiştir.

(Devamı 16. sayfada)

ÜLKEMİZDE NÜKLEER ENERJİ ve NÜKLEER KİRLENME

M. Zekâi BAYER
Millî Parklar Dairesi Başkanı

GİRİŞ :

Bütün dünya ülkelerinde olduğu gibi, ülkemizde de enerji darlığını gidermek üzere, Nükleer Enerjiden istifade yolundaki çalışmalar ilerlemektedir.

Ucuz enerjiye ihtiyaç duyulan dünyamızda Nükleer Enerji, 21. yüzyılın yani geleceğin enerjisidir.

Bugün dünyada 162 Nükleer Enerji santrali bilhassa, endüstri gelişmiş ülkelerde faaliyet göstermektedir ve adedi 200'ü geçkin enerji santralının da plânlama ve inşaat halinde olduğu bildirilmektedir.

Bu arada artan Nükleer Enerji ile birlikte, kirlenme konusundaki tehlikeler de çok hızla büyümektedir.

Nükleer enerjinin bilhassa insanlar yönünden kontrolsüz bir gelişmesi ihtimali karşısında duyulan korkular, araştırmacıları daha fazla bu konulara eğilmeye sevk etmektedir.

Fransa ve Federal Almanya'da bu konuda yapılan sokak gösterileri de bu araştırmacıların ortaya koyduğu önemli verilerdir.

Bu yazımızda, ülkemizde nükleer enerji için ilk önce seçilen, Marmara bölgesindeki Bandırma-Zeytinadağı mıntıkasındaki yerden vazgeçilerek, santralin Mersin'de kurulması müjdesini verdikten sonra, nükleer kirlenme konusunda, gelişen araştırmaların neticelerini açıklamaya çalışacağız.

NÜKLEER KİRLENME :

20. yüzyılın insanlığı tehdit eden nüfus patlaması, açlık, Çevre Kirlenmesi, enerji ve hammadde darlığı gibi sorunları çığ gibi büyürken, nükleer kirlenme de yeni bir problem olarak ortaya çıkmıştır.

Bu durum son birkaç yıldır araştırmacılar, idareciler ve üniversiteler tarafından eleştirilmekte ve çeşitli yayın organlarında ve uluslararası kuruluşlarda tartışması yapılmaktadır.

Eleştiri, yapıcılığa doğru bir adım olmasına rağmen ekolojistlerin ikinci adımı atmaları, yani yapıcılığın zor görevini yüklenmeleri zamanı çoktan gelmiştir.

Önümüzdeki günlerde ve bilhassa Avrupa Devletlerinde giderek gelişmesi ve yatırımı artacak olan nükleer enerjiden faydalanma konusu yanında, ülkelerde halk sağlığının ve çevre korunmasının tedbirlerinin de alınması gerekmektedir.

Nükleer enerji konusunda Hiroşima anısı, halkın düşüncesindeki nükleer enerji kavramını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu bakımdan da halk idarelerinin kuvvetli olduğu yerlerde nükleer enerjiden faydalanma konusu çevre sorunları bakımından bir numaralı problem olmaktadır.

Nükleer bir reaktör bir bomba değildir. Ancak, bir çokları gibi harple ilgili atom enerjisi de halkın gözünde uzun bir süre kaygı verici bir görünüme bürünmüştür. Nükleer enerjinin kullanımı sonucu doğabilecek tehlikelere karşı insanın korunmasıyla görevlendirilen uluslararası komisyon her şeyden önce, radyoaktiviteye karşı korunma konusunda bir program ve araştırma faaliyetleri yürütmektedir. Burada korunmanın kısıtları belirtilmekte ve nükleer tesislerin yarattığı artıklardan doğan bulaşmanın incelenmesi yanında önlenmesi imkânları ge-

liştirilmektedir. Ayrıca, havadaki radyoaktivite derecesinin gözetimini de ele almaktadırlar. Uluslararası çalışmalarda nükleer enerji faaliyetlerinin geleceği konusunda radyoaktiviteye karşı korunma özellikle iki bölümde ele alınmaktadır.

Bunlardan ilki, radyoaktif zehirlenme ile ilgilidir. Çevrenin korunmasını amaçlayan çalışmalarla bağlantılıdır.

İkincisi ise, özellikle çevreyi oluşturan çeşitli ortamlarda radyoaktif elemanların ve kirli maddelerin yayılması ile ilgili olan radyo-ekolojik araştırmaları kapsamaktadır.

Bu konularda Avrupa Komisyonunun 1969 ile 1972 yılları arasında Avrupa Topluluğu memleketleri içindeki nükleer santrallardan ileri gelen radyoaktivitenin, doğadaki radyoaktivitenin yarısından daha az olduğu konusunu tesbit etmesi ortaya yeni bir havadaki radyoaktivitenin denetimi konusunu çıkarmıştır.

Gelişen araştırma tekniği doğal bir radyoaktivitenin varlığını ortaya koymuştur. Yapılan ölçmelere göre, her insan oturduğu bölgeye göre yılda 80-500 milirem doğal radyoaktif ışının etkisi altında kalmaktadır.

Bu doğal ışınlara ilâveten, Avrupa Ekonomik Topluluğu Araştırma Grubu tarafından yapılan araştırmalarda, Avrupa'da kullanılan radyoaktif ilâçlardan da yılda 55 ile 70 milirem oranında radyoaktif ışınlar da doğal ışınlara ilâveten insanları etkilemektedir. Bu güne dek, insanoğlunun doğal radyoaktif ışınlarla alıştığı yapılan tecrübeler neticesinde tesbit edilmiştir. Ancak, sürekli bir denetim neticesinde organizmanın kabul edileceği radyoaktif ışının sınırının aşılmasına dikkat etmek gerekmektedir.

Atmosferde, sulara ve topraktaki radyoaktivite oranının sürekli olarak kontrol etmek artık gelişmiş memleketlerin hükümetleri yönünden önemli bir çevre sorunu konusu olmuştur. Bilhassa insan sağlığı yanında yaban hayatı bakımından da bu konu önem kazanmaktadır.

Avrupa Ekonomik İşbirliğinde radyoaktif kirlenme ile ilgili komisyon, herhangi bir anormalliği tesbit ettiği takdirde Avrupa düzeyinde gerekli tedbirleri derhal almak üzere görevlendirilmiştir.

Nükleer bir tesis çevreyi sadece radyoaktif sızıntılara değil aynı zamanda,, meydana getirdiği ısı, ürettiği radyoaktif artıklar ve faaliyetini durdurduktan sonra ortaya çıkaracağı tasfiye sorunlarıyla da etkilemektedir.

Nükleer enerji üreten her elektrik santrali, ısı üretir. Kömür ya da mazot yakan klasik bir santral söz konusu olduğu zaman üretilen toplam enerjinin yüzde altmışından fazlası suya veya havaya karışır. Bu oran, yeni gelişen nükleer santrallarda da aynı miktarda ulaşmaktadır. Santralleri tesis eden firmalar bu oranı düşürmek için büyük araştırmalara girmişlerdir. Bugün, 1000 Mve'lik açık devre soğutmalı bir nükleer enerji santrali, saniyede 40-50 m³, doğan ısıdan da yaklaşık 10° daha sıcak suyu dışarı atmaktadır. Bu radyoaktif santrallerin soğutulması için kullanılan su akıntıları denizlerin kıyı bölgelerinde, derelerde ve göllerde, büyük bir ısıtma yapmakta ve neticede

(Devamı 10. sayfada)

MARMARA VE BOĞAZLARI BELEDİYELER BİRLİĞİ OLAĞAN 6. GENEL KURUL TOPLANTISI İZMİT'TE YAPILDI

*Birlik Başkanı
Erol KÖSE
6. Genel Kurulda*

Birliğimizin olağan 6. Genel Kurul toplantısı 28/29 Haziran 1976 günleri İzmit «ATAKAN» salonunda yapılarak gündemindeki konuları karara bağlamıştır.

Birliğimiz 6. Genel Kurul toplantısına, Lefkoşe-Kıbrıs Belediyesi Başkanı Mustafa AKINCI, İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İSVAN başta olmak üzere çok sayıda Birliğimiz meclis üyesi Belediye Başkanı ve belediye üyeleri dışında; GÖZLEMCİ-DANIŞMAN-KONU olarak aşağıda adları yazılı Parlamento, Bakanlık, Kurum ve Kuruluş temsilcisi ile Kocaeli Valisi Vecdi GÖNÜL katılmıştır.

Parlamenteerler: Selâhattin BABÜR-OĞLU, İmadedtin ELMAS, Abdullah KÖSEOĞLU, İbrahim AKDOĞAN.

Konuk Belediye Başkanları : Zonguldak Belediye Başkanı Hüseyin ÖZTEK, Adapazarı Belediye Başkanı Behçet DER-YAOĞLU, Pamukova Belediye Başkanı Süleyman UYSAL, Arslanbey Belediye Başkanı Hasan YILMAZ.

Üniversite Öğretim Üyeleri: Prof. Dr. Necip BERKSAN, Hadi ÖZBAL, John CARDEN, Turgut CANSEVER, Atilla ALPÖGE.

Uzmanlar: İlhan TEKELİ, Kaya YAŞINOK, Rıza ÇELİKEL, Selman ERGÜDEN, İlhan TAŞDELEN, Selâhattin YILDIRIM, Aydan BULCA, Gülcin ALPÖGE.

Kurum ve Kuruluş Temsilcileri: Fuat

APAKGÜN, Celâl ÇELİK, Ahmet YILDIRIM, Fikri ÇALŞKAN, Nafiz BOSTANCI, Saffet UYAR, Pervin ATILLA, Selâhattin BAYRAK, Sait BÜLBÜL, Rıdvan AKARCA.

Basın Temsilcileri: Mustafa BAĞDİKEN (Kıbrıs), Bülent YARDIMCI, Cevat ÇETİN, Naci GİRGINSOY, Nedim AKKAYA, Eyüp ESEN, Kenan ÖRCÜN.

6. GENEL KURUL TUTANAK ÖZETİ

6. Genel Kurulu gündem gereğince; Birlik Başkanı Erol Köse'nin Başkanlığında (İzmit Belediyesi ATAKAN Salonunda) 29/VI/1976 günü saat 10,30 da toplanarak çalışmalarına başlamıştır.

1 — Yapılan üye yoklamasında Ana Tüzük gereğince üçte ikiyi aşan ekseriyetin olduğu anlaşılmıştır.

2 — Toplantı, ekseriyetin olduğu anlaşılmakla meclis divanı kurularak gündeme geçilmesine karar verilerek, açıldı.

3 — 5. Genel Kurul toplantısına ait tutanak özeti Birlik Genel Sekreteri Ayni ÖZTÜRE tarafından okunarak, kabûlü hususu oya konuldu, aklandı.

4 — 1975 Yılı kesin hesaplarını inceleme kurulu seçimi oya konuldu, oy birliği ile kurula; Yuvacık Belediye Başkanı Hamdi TAŞDEMİR, Gölcük Belediye Meclis Üyesi Talip KAHRAMAN, Marmara Adası Meclis Üyesi Şevki ERDOĞDU seçilerek, hesap özet ve ayrıntılı evrakı incelemelerine sunuldu. Kurul tarafından yapılan inceleme ve denetleme sonunda:

a) Birlik 1975 giderlerinin (97.384.86 TL Personel, 123.112.13 TL Yönetim, 30.148.50 TL Hizmet, 13.820.40 TL Sosyal Faaliyet Giderlerine ait olmak üzere) 264.465.89 TL olduğu (Gider Bütçesinin % 53 ü gerçekleşmiştir.)

b) Birlik 1975 gelirlerinin (124.618.75 TL si üye belediyelerin katılma paylarından, 76.899.15 TL nin Dergi, Reklam ve satışından, 74.157.52 TL nin ikraz «Borçlanma» yolu ile sağlanarak) (Gelir Bütçesinin %55'i gerçekleşerek); 275.675.42 TL olduğu, 1976 Mali Yılına 20.991.34 TL GELİR BAKİYESİ ile girdiği, Gelir-Giderin dengeli olduğu saptanarak imzalı tutanakları Genel Kurulun ibrasına sunuldu, OY BİRLİĞİ ile aklandı.

5 — 1976 Yılı 1. 6 aylık dönemine ait (Ekte sunulan) ÇALIŞMA RAPORU Birlik Başkanı Erol KÖSE tarafından Genel Kurul'a okundu, rapor üzerinde söz alan olmadığı için oya sunuldu; oy birliği ile aklandı.

6 — Birlik çalışma alanı içindeki Endüstri kuruluşlarına ait Ekolojik Raporların düzenlenmesinde Türkiye Kimya Mühendisleri Odası ile Birliğin ortaklaşa çalışması hususundaki Encümen Kurulu kararı ile önerisi Genel Kurula sunulurak oylandıkta:

«Oda ile ortaklaşa çalışılması hususunda gerekli girişim ve protokol düzenlenmesi hususunda Birlik Başkanı ile Genel Sekreter'e yetki verilmesi oy birliği ile kabul olundu.

7 — Hükümet ve Parlamentonun Bütçe Yılı içinde Belediyelere yeni mali yük ve katlanım ile ödeme zorunlukları getirecekleri;

«Maaşlara zam, Yan ödeme, Toplu İş Sözleşmeleri artırımları, İkramiye ve maaş katsayılarını artırma, Taban İşçi gündeliklerini artırma gibi» kanun ve kararnamelerin durdurulması için Danıştay'a başvurulması, Anayasa Mahkemelerinin nezdinde yasaların iptâli için Anayasa Mahkemesine gitme için Birlik Başkanlığına yetki verilmesi» hususu oya konuldu, oy birliği ile kabul olundu.

8 — Helikopter Örgüt ve Şebekesi kurulması hakkındaki girişimimizin diğer Bakanlıklar, Genel Kurmay Başkanlığınca olumlu karşılanmasına rağmen İç İşleri Bakanlığınca (1580 Sayılı Belediyeler Yasasına göre Belediyelerden oluşan Birliklerin böyle bir Örgüt kuramıyacaklarına) dair buyruğu üzerine; yeni bir yasal olanak bulununcaya kadar ertelenmesine dair başkanlık önerisi oya konuldu; TUBİTAK temsilcisi Sayın Prof. Dr. Necip BERKSAN'ın «Kurumlarınca Birliğimizce öngörülen görevleri yerine getirebilecek bir örgüt kurulmasının plânlandığını, işbirliği yapılabileceğini» beyanına dayalı olarak;

«TUBİTAK'la ilişki kurularak, TUBİTAK bünyesi içinde oluşturulacak Helikopter Örgütüne katkıda bulunmak, Birlik amaçlarına yönelik çalışmalarda işbirliği yapılmak üzere Başkanlığa yetki verilmesi» hususu OY BİRLİĞİ ile kabul olundu.

9 — Çalışma alanımız içinde vukuu bulan ve bundan böyle vukuu bulacak insan ve doğa sağlığını tehdit eden zararlı gazların intişarında Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca 18/5/1976 gün ve 3000/20 no.lu buyrukları ile Birliğimize önerilen:

Birliğimizin 6. Genel Kurul'una katılanlardan bir grup.

Ön sıra — soldan sağa: Senatör Selâhattin BABÜROĞLU, İmadettin ELMAS, Zonguldak Belediye Başkanı Hüseyin ÖZTEK, İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İSVAN, Doçent Turgut CANSEVER.

«BELEDİYE BAŞKANLARI, MUHTARLAR VE SAĞLIK PERSONELİ (Gaz kaçağı olduğunda) halkı durumdan haberdar ederek, uyarmalı;

BÖLGEDE GÖZ YAŞARTICI GAZ ET-KİSİNİN GÖRÜLMESİ HALİNDE EV VE DÜKKÂNLARA GİRİLİP KAPI VE PENCERELER SIKICA KAPATILMALI VE ET-Kİ GEÇİNCEYE KADAR DIŞARI ÇIKIL-MAMASI SAĞLANMALIDIR.» uyarısının insan sağlığı ile adeta alay edecek nite-likte ve çağdışı bir önlem getirmesi ger-çeği karşısında: ÖNERİNİN BİRLİK GE-NEL KURULUNCA KINANMASI, duru-mun TÜRK BASINI aracılığı ile kamu oyuna duyurulması hususu oylandıkta, OYBİRLİĞİ ile kabûl olundu.

10 — Birlik Ana Tüzüğü'nün AMAÇ, ÇALIŞMA ALANI, BİRLİK GELİRLERİ maddelerinde değişiklik yapılarak MAR-MARA VE BOĞAZLARINA kıyısı bulunan 6 ilde 54 Belediyeyi kapsayan çalışma alanının Devlet Plânlama Teşkilâtı ile İmar ve İskân Bakanlığının çalışma esa-sına dayalı olarak BALIKESİR, BURSA, BİLECİK, ÇANAKKALE, EDİRNE, İSTAN-BUL, KIRKLARELİ, KOCAELİ, SAKARYA, TEKİRDAĞ illerinin tüm belediyelerini içine alacak ve illerin mülkî sınırlarını kapsayacak «MARMARA YÖRESİ BELE-DİYELER BİRLİĞİ'ne oluşmamız husu-su oya konulduktan, OYBİRLİĞİ ile kabul olundu.

Bu öneriye ek olarak değişiklik ya-pılması hususunda İç İşleri Bakanlığı ile gerekli ilişkilerin sağlanarak girişimler-de bulunulması hususunda Birlik Baş-kanlığı ile Genel Sekreterliğine yetki ve-rilmesi de oya konularak aynen oy bir-liği ile kabul olundu.

(Not: Bu değişiklikler İç İşleri Bakan-

lığınca parafe edilip; ilgili Belediye Mec-lislerinden olumlu oy aldığı takdirde Bir-liğimiz; 10 Milyondan çok insanı yöre-sinde barındıran 10 il'de 226 Belediye-den oluşacaktır.)

11 — Marmara Denizinde ortak araştırmalar yapıp gerekli önlemler alınabilmesi amacıyla İller Bankası Genel Müdürlüğü'nün önerisi üzerine;

«İller Bankası, İstanbul Boğaziçi Üni-versitesi ve Marmara ve Boğazları Bele-diyeler Birliği'nin ortaklaşa işbirliği ya-pıp gerekli tesisatı kurması hususunda Birlik Başkanlığı ile Genel Sekreterliğine yetki verilmesi hususu» oya konulduktan, OYBİRLİĞİ ile kabul olunmuştur.

12 — Birlik 7. Genel Kurul yerinin saptanması hakkındaki Başkanlık öne-risi okunduktan; Yarımca Belediye Baş-kanı H. Avni ŞİRİN, Çanakkale Belediye Başkanı Reşat TABAK, Umurbey Bele-diye Başkanı Halil ALANLIOĞLU'nun verdikleri tavrı doğrultusunda;

«Ocak/1977 ayı içinde yapılması ge-rekli 7. Genel Kurul'un Birlik Üyesi Bele-diyelerden GÖNEN'de yapılması, günü-nün de Birlik Encümenince saptanarak gereğinin yapılması» hususu oya konul-duktan, Oybirligi ile kabul olunmuştur.

13 — Genel Kurul toplantısının TEB-LİĞLER bölümünde;

a) İstanbul Belediyesi Başkanlık Da-nışmanı Doç. Dr. Turgut CANSEVER «Çağdaş kentleşme, Birliğin işlevleri»,

b) Ulaşım Danışmanı Atilla ALPÖGE, «Büyük kentlerin ulaşım sorunu»,

c) Dr. İlhan TEKELİ «Toplumcu Be-lediyelerin İşlev ve Yapısı»,

d) Prof. Dr. Necip BERKSAN «Çevre Sorunlarının Koordinasyonu»,

e) Lefkoşe Belediye Başkanı Musta-fa AKINCI «Yavru Vatan KIBRIS Bele-diyelerinin Sorunları, Türkiye Belediye-leri ile işbirliği yapma zorunluluğu»,

f) İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İSVAN «Belediye nedir, Büyük - Küçük Kent Belediyelerinin Sorun ve Çözüm Yolları» konularında 6 tebliğ verilmiş oturuma saat 18'de son verilerek 6. Ge-nel Kurul toplantısı Başkan Erol Köse'nin kısa bir konuşması ile sonlanmıştır.

Not: 11. Encümen Kurul Toplantısı 24 Temmuz günü Yarımca'da,

12. Encümen Toplantısı ise 28/Ağustos/1976 da Marmara Adası Be-lediyesinde yapılacaktır.

Erol KÖSE
Birlik Başkanı

YÖNETİM KURULU ÜYELERİ :

Birlik Başkan Vekili: Reşat TABAK (Ça-nakkale Bl. Bşk.)

Encümen Üyesi: H. Avni ŞİRİN (Yarımca Bl. Bşk.)

Encümen Üyesi: Ahmet ENÖN (Marmara Adası Bl. Bşk.)

Encümen Üyesi: Hasan SUR (Bandırma Bl. Başkanı)

Encümen Üyesi: H. ALANLIOĞLU (Umurbey/Çanakkale Bl. Bşk.)

Genel Sekreter: Avni ÖZTÜRE

SAYIN OKUYUCULAR

Önceleri aylık olarak yayınlama-ğı düşündüğümüz dergimiz, yo-ğun çalışmalarımız nedeniyle — Son sayısı hariç — iki ayda bir ya-yınlanarak 1. yılını doldurmuş bu-lunmaktadır.

İkinci yılımızda klâsik dergi bo-yutuna inerek iki ayda bir olmak üzere — Kapak hariç — 3 forma olarak yayınlamayı yepyeni bir kad-ro ile sürdüreceğiz.

İlgilerinizin sürekli olmasını di-ler, saygılar sunarız.

Sorumlu Yayın Md.

Avni Öztüre

MACAR DEVLET ADAMI RACOCŞI'NİN EVİNDE TÜRK'ÜN KONUKSEVERLİĞİ SERGİLENİYOR...

Yazı: Naci GİRGİNSOY
Fotoğraflar: Cemal TURDAY

Yazarımız Naci Girginsoy Tekirdağdaki Rakocşi Müzesinde.

Ünlü Macar Devlet Adamı Ferenc Rakoczi'nin, 1720 - 1735 arasında tam 15 yıl oturduğu Tekirdağ'da, eski bir Türk Evindeyiz. Eski eşyaları, düzeni, döşemesi, o dönemin paraları, silâhları, tabloları, titiz bir dikkatle korunmuş. Marmara'nın mavi sularına bakan, Tekirdağ sırtlarındaki ahşap evin sedirleri, masası, iskemlesi Rakoczi'yi, onun vefalı dostu, kâtipi Mikes Kelemen'i bekliyor sanki. Bize kapıyı açan, evi gezdiren Macar hanım görevli, tatlı bir Türkçe ile geniş bilgi veriyor. Tekirdağı'na gitmişken müzeyi görelim, demiştik Şair-Tarihçi Avni Öztüre ve Fotoğraf Sanatçısı Cemal Turgay'la. Yola vurduğumuzda, oynayan küçük çocuklara sorduk: «Buraya Macar Sokakı derler, Müzenin anahtarı Macar Teyze'de; evini biliyoruz, az bekleyin, çağıralım» dediler. Şeker alırsınız diye uzattığımız parayı da nezaketle geri çevirdiler. Yaşlıca güleryüzlü, sanki bir Giritli ağızyla konuşan Macar Hanım, kocaman anahtarla ahşap kapıyı açarken, bunca güzelliğin, zevkli düzenin, Osmanlı evinin ferahlığını koruyarak, o dönemin özellikleriyle bizi çarpacağını ummamıştık.

İmre Thokoly'nin 3 Eylül 1705 tarihinde kendisine halef tayin ettiği Macar Devlet Adamı Racoczi'nin doğumunun 300. yıldönümü kutlanıyor şimdi Macaristan'da. Uluslararası üne sahip Macar gazeteci ve sunucusu Andraş Sugar'ın başkanlığındaki bir ekip Tekirdağı'na gelecek. Rakoczi'nin Tekirdağı'ndaki yaşamı, evi müzesi ile ilgili uzmanlarla, bilim adamlarıyla, halkla konuşmalar yapacak, film çekecek, Macar televizyonunda gösterilecek düzenlenen program. Racoczi, kendisi gibi ünlü bir devlet adamı olan babası ile birlikte, Macaristan'ı işgal eden Avusturyalılara karşı savaşmış; bu özgürlük savaşında yenik düşünce önce Fransa'ya, sonra Osmanlı Devletine sığınmış. Türk'ün konukseverliği yeni değil ki Kendisine sığınan kahramana izin verilmiş, kolaylık ve yakınlık gösterilmiş. Tekirdağ'da bu evde yerleşmiş Racoczi, bu evde 15 yıl yaşamış, bu

evde ölmüş. 1931-1932 yıllarında yeniden onarılmış müze-ev. 27 Temmuz 1968 de ise büyük bir törenle müze olarak hizmete açılmış.

KAHRAMANA SAYGI

Doğumunun 300. yılı kutlanan Racoczi'ye, O'nun Türkiye'de yaşadığı ve öldüğü bu eve Macarların yakın ilgisi çok gerilere gidiyor. Macaristan'ın Ankara Elçisi İmre Kutas döneminde, Tarihte Türk-Macar İlişkileri konusunda bu evde bir sergi düzenlenmiş, toplantı yapılmış. Profesör Gyorgy Hazai, Tarih Boyunca Macar - Türk Bağları adlı etüdünü sergiyi gezenlere armağan etmiş. Yazar, bir yerinde şunları söylemiş yapıtında: «Racoczi ve arkadaşlarının Türkiye'ye ilticası ve Türkiye'de uzun yıllar boyunca yaşamaları iki halk arasındaki bağları derinleştirmiştir.» Prof. Hazai, ayrıca, o yılların tarihsel ilişkilerini özetlemiş, önemle Türklerin kendilerine sığınan kişilere kol kanat germedeki soyluluğu da vurgulamış. Türklerin, özgürlüklerini arayan insanların sığındıkları bir kale olduklarını söylemiş. Racoczi'nin Kâtipi Mikes Kelemen ise, Türkiye Mektuplarını bu evde, belki şu masada, ötedeki sedirde yazmış. Kelemen'in 1968 yılı Macarca baskısı kitapları ile çalışma odası şurada işte. Tekirdağ'da bir çeşme ise, şu kadar yüzyıl sonra, halk arasında bugün de Macar Çeşmesi diye anılıyor.

27 Temmuz 1968 günü Tekirdağ'da, bu evde büyük bir tören yapılmış. Macar Dışişleri Bakanı Janos Peter, bir konuşma ile Racoczi'nin evini Müze olarak resmen açmış. Sonra sürmüş gitmiş resmî kişilerin ziyaretleri, Turistlerin gezmeleri, ilgililerin merakları, yeni düzenlemeler, sık sık bu eski Türk evinin ahşap kapısını açtırmış. Pancurlar aralanmış ve güzelim Türk sedirleri güneş görmüş, denize uzanmış. Türklerin

(Devamı sayfa 10 da)

Beyaz Adam'ın Sonu Kirlettiği Çevrede Gelecektir.

Yıl 1854. Amerika'nın gelişme ve güçlenme yılları. Kızılderililer iyice sindirilmiş durumda. Bu zengin kıt'a ya her gün binlerce yeni göçmen geliyor ve kendilerine ayrılan bölgelere yerleşiyorlar. Nüfus arttığı için yeni topraklara ihtiyaç var. Beyazlar Kızılderililerden sağlıyorlar toprakları. Kızılderililer ise kendilerine devlet tarafından ayrılan yerlere gönderiliyorlar. O yıl, kızılderililerin ileri gelen şeflerinden SEATTLE'ye Beyaz

SEATTLE

Bir Kızılderili Başkanı

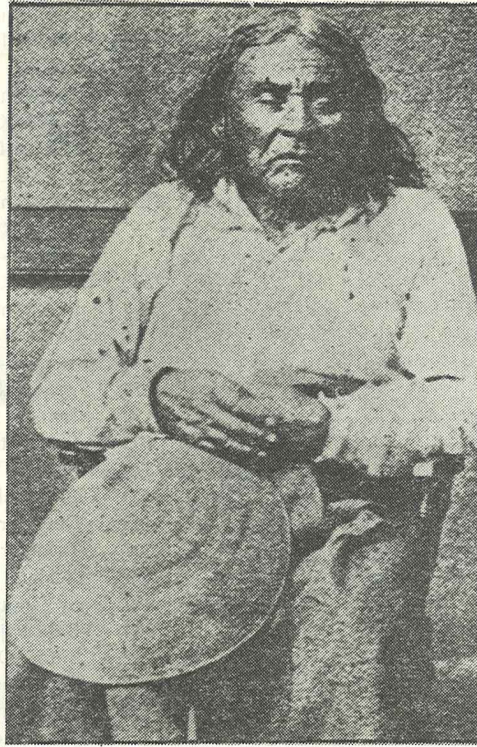
Saray'dan Başkan'ın imzasını taşıyan bir mektup geliyor. Başkan, mektubunda, kızılderililerden büyük bir toprak parçasını almak istediklerini, bu isteği kabul edilecek olursa, kızılderililere rahatlıkla yaşayabilecekleri bir bölgenin ayrılacağını bildiriyor. İlginç olan kızılderili reisi SEATTLE'nin Beyaz Saray'a gönderdiği mektuptur. Şiirsel bir dille yazılı olan bu mektup, kızılderililerin doğaya, onun temizliğine ve korunmasına verdikleri önemi gösteriyor. Aşağıda, Birleşmiş Milletler Çevre Sorunları Programı uyarınca yayınlanan Reis SEATTLE'nin mektubunun metnini bulacaksınız.

«— Gök yüzünü, toprağın sıcaklığını nasıl satın alabilirsiniz ya da satarırsınız? Bunu anlamak bizler için çok güç.

«Bu toprakların her parçası halkım için kutsaldır. Çam ağaçlarının pırıldayan iğneleri, vızıldayan böcekler, beyaz kumsallı sahiller, karanlık ormanlar ve sabahları çayırları örten buğu, halkımın anılarının ve geçirdiği yüzlerce yıllık deneylerin bir parçasıdır.»

«Ormanlardaki ağaçların damarlarında dolaşan su, atalarımızın anılarını taşır. Biz buna inanırız. Beyazlar için durum böyle değildir. Bir beyaz ölüp yıldızlar âlemine göç ettiği zaman, doğduğu toprakları unuttur. Bizim ölümlerimiz ise bu toprakları unutmaz. Çünkü kızılderili, gerçek anasının toprak olduğuna inanır.»

«Washington'daki Büyük Beyaz Reis bizden toprak almak istediğini yazıyor. Bu bizim için çok büyük fedakârlık olur. Büyük Beyaz Reis, bize rahat yaşayacağımız bir yerin ayrılacağını, bize babalık edeceğini, biz kızılderililerin ise onun çocukları olacağımızı söylüyor. Bu

Başkan SEATTLE

önerinizi düşüneceğiz. Ama gene de bunun kolay olmayacağını itiraf ederim. Çünkü bu topraklar bizim için kutsaldır.»

ATALARIMIZIN KANI

«Nehirler ve ırmakların suyu, bizim için sadece akıp giden su değildir, atalarımızın kanıdır aynı zamanda. Bu toprakları size satarsak, bu suların ve toprakların kutsal olduğunu çocuklarınıza da öğretilmelidir.»

«Biz nehirleri ve ırmakları kardeşimiz gibi severiz. Siz de aynı sevgiyi gösterebilecek misiniz kardeşlerimize?»

«Biliyorum, beyazlar bizim gibi düşünmezler. Beyazlar için bir parça toprağın diğerinden farkı yoktur. Beyaz adam, topraktan istediğini almağa bakar ve sonra yoluna devam eder. Çünkü toprak beyaz adamın dostu değil, düşmanıdır. Beyaz adam topraktan istediğini alınca, başka serüvenlere atılır.

«Beyaz adam annesi olan toprağa ve kardeşi olan gök yüzüne, alıp satılacak, işlenecek, yağmalanacak bir şey gözüyle bakar. Onun bu ihtirasıdır ki toprakları çölleştirecek ve herşeyi yiyip bitirecektir.»

«Beyaz adamın kurduğu kentleri de anlayamayız biz kızılderililer. Bu kentlerde huzur ve barış yoktur. Beyaz adamın kurduğu kentlerde, bir çiçeğin taş yapraklarının açarken çıkardığı tatlı sesler, bir kelebeğin kanat çırpışları duyulmaz.

HAVA ÖNEMLİDİR

«Belki bir vahşi olduğum için anlamıyorum ama benim ve halkım için önemli olan şeyler oldukça başka. İnsan bir su birikintisinin etrafında toplanmış kurbağaların, ağaçlardaki kuşların ve doğanın seslerini duymadıkça yaşamın ne değeri olur?»

«Bir kızılderiliyim ve anlamıyorum. Biz kızılderililer bir su birikintisinin yüzünü yalayan rüzgârın sesini ve kokusunu severiz. Çam ormanlarının kokusunu taşıyan ve yağmurlarla yıkanıp temizlenmiş meltemleri severiz.»

«Hava önemlidir bizler için. Ağaçlar, hayvanlar ve insanlar aynı havayı koklar. Beyaz adam için bunun da önemi yoktur. Ancak size bu toprakları satacak olursak, havanın temizliğine önem vermeyi de öğrenmeniz gerekir. Çocuklarınıza, havanın kutsal bir şey olduğunu öğretmeniz gerekir. Hem nasıl kutsal olmasın ki hava. Atalarımız doğdukları gün ilk nefeslerini bunun sayesinde almışlardır. Ölmeden önce son nefeslerini de gene bu havadan almazlar mı?»

«Toprak satmamız için yaptığınız öneriyi inceleyeceğim. Eğer önerinizi kabul edecek olursak, bizim de bir koşulumuz var: Beyaz adam bu topraklar üzerinde yaşayan bütün canlılara saygı gösterecektir.»

«Ben bir vahşiyim ve başka türlü düşünemiyorum. Yaylalarda cesetleri kalan binlerce Buffalo gördüm. Beyaz adam trenle geçerken vurup öldürüyor ve bu hayvanları dumanlar püskürtten bu demir atı bir Buffalo'dan daha değerli olduğuna aklım ermiyor. Biz sadece yaşayabilmek için avlardık Buffalo'ları.»

İNSAN RUHU YALNIZLIKTAN ÖLÜR

«Bütün hayvanları öldürecek olursanız nasıl yaşayabilirsiniz? Canlıların yok edildiği bir dünyada insan ruhu yalnızlık duygusundan ölür gibi geliyor bime.»

(Devamı sayfa 12 de)

**MACAR DEVLET ADAMI RACOCŞI'NİN EVİNDE
TÜRK'ÜN KONUKSEVERLİĞİ SERGİLENİYOR...**

konukseverliği yanında Macarların ünlü Devlet Adamına ve Kahramanlarına gösterdikleri yakın ilgi ise tek kelime ile sevindirici. Her yıl çeşitli kurullar ziyaret etmiş Müze Evi, plâketler, solmayan çiçekler koymuş. Bizim, üç dost, birlikte bıraktığımız gönül çiçekleri ise, bir Kahramanın yanında, özellikle Türk'ün insancılığına, konukseverliğine olan saygımızın simgesi oldu.

Tekirdağ'da nereye gitseniz karşınıza Namık Kemal çıkar. Anıtları, okulları, alanları, çeşmeleriyle Namık Kemal. 21 Aralık 1840 da Tekirdağ'da doğan bu Hürriyet Şairi, 1888 de, henüz 48 yaşında, Sakız'da ölmüştür. Bolayır'da yatıyor şimdi. Ama çocukluk anıları hep Tekirdağ'da. Tekirdağ, haklı bir onur duyuyor değerli evlâdından. Adını yaşıyor: Namık Kemal Anıtı, Namık Kemal Heykeli, Namık Kemal İlkokulu, Namık Kemal Lisesi, Namık Kemal Caddesi, Namık Kemal Kütüphanesi. Tekirdağ'ını, doğal güzelliği yanında, kucak açtığı yerli-yabancı kahramanlarıyla daha çok sevdik. Değerbilirlik güzel şey. İki ayrı ulusun, ayrı dönemlerde yaşamış iki hürriyet âşığı burada buluşmuş sanki. Burada kaynaşmış. Gece, denize bakan otelimizde bunu konuştuk üç dost. Öztüre ile Cem, bu satırların yazarı, hepimiz, çok sevdik burayı. Yeniden gelelim, gönlümüzce gezelim istedik. Deliksiz uykudan sonra, sabahın erken saatlerinde Yat Otelin terasında kahvaltı ederken denizin ısıltısı, balıkçıların ağıları, rıhtımda oynayan balıklar, bahar yeli, aldı bizi çocukluğumuza, eski İzmit'e götürdü. Oysa, artık, yeni İzmitteydik; fabrikalar kenti İzmitte. Kalabalık, şamata arasından fıskırmış beton yapıları, soluk güneşi, kararmış denizi ile bir endüstri kentinde!

(Baştarafı sayfa 5 de)

Nükleer kirlenmeden korunmak için nükleer enerji santral-
lerinin geliştirilmesinde çeşitli tasfiye yollarından yararlanmak
artık hükümetler için kaçınılmaz bir görev olmuştur. Bu bakı-
mdan da nükleer enerjinin gelişmesi yanında güvenlik açısından
güvenilir donatım tedbirlerinin alınması gerekmektedir.

Avrupa Ekonomik Komisyonu bu konuda iki önemli yolu benimsemiştir. Bunlardan birincisi, üye ülkelerde uygulanan teknik yöntemlerin uyumlaştırılması, kullanılan donatım malzemelerinin beraberliğinin sağlanması ve nükleer enerji reaktörlerinin güvenliği konusunda teknik olanakların müştereken geliştirilmesidir. İkincisi ise, Avrupa Ekonomik Topluluğunun nükleer enerji araştırma merkezi olan ISPRA (İtalya) şehrinde muhtemel kazaların ve bu kazalar neticesindeki nükleer kirlenme konusundaki araştırmalarıdır.

TS	2142	Optik Aygıtlar Kullanılmadan Okunabilen Fotokopi Kağıtlarının Boyutları	...	...	...	...	...	...	2
TS	2149	Hortumlar (Alçak ve Yüksek) Basıncılı Buhar İçin Lâstik	...	...	...	...	...	...	7
TS	2155	Elektronik Aygıtlar ve Bileşenlerine Uygulanacak Çevre Koşullarına Dayanıklılık Temel Deney Yöntemleri Deney Ea: Mekanik Darbe Deneyi	...	...	...	...	...	...	11
TS	2161	Ahşap Lambriler (Masif)	...	...	...	...	...	...	6
TS	2184	Elektronik Aygıtlar ve Bileşenlerine Uygulanacak Çevre Koşullarına Dayanıklılık Temel Deney Yöntemleri — Deney Eb: Çarpma Deneyi	...	...	...	...	...	...	4
TS	2203	Yerel Kablolardaki Bakır İletkenlerin Boyutları	...	...	...	...	...	...	2
TS	2205	Elektronik Aygıtlar ve Bileşenlerine Uygulanacak Çevre Koşullarına Dayanıklılık Temel Deney Yöntemleri — Deney Eb: Düşürme ve Devirme Deneyi	...	...	...	...	...	...	3
TS	15	Valfler Su Tesisatı İçin	...	...	...	...	...	...	11
TS	103	Asfaltlı Çatı Örtülerinde Kullanılan Astar	...	...	...	...	...	...	2
TS	105	Çatı Örtülerinde Kullanılan Asfalt	...	...	...	...	...	...	2
TS	378	Sifonlar — Pis ve Kirli Su Tesisatı İçin (Demir-dene Başka Malzemenin)	...	...	...	...	...	...	10
TS	406	Duvarlar İçin Beton Biriketler	...	...	...	...	...	...	8
TS	407	Tavanlar İçin Boşluklu Hafif Beton Bloklar ve Plaklar	...	...	...	...	...	...	4
TS	862	El Yangın Söndürme Cihazları	...	...	...	...	...	...	7
TS	864	Debriyaj Balataları (Motorlu Araçlar için)	...	...	...	...	...	...	4
TS	997	Beton Direkler (Elektrik Tesisleri için)	...	...	...	...	...	...	6
TS	1904	Kapı Kasaları — Çelik Saç	...	...	...	...	...	...	4
TS	2156	Elektronik Aygıtlar ve Bileşenlerine Uygulanacak Çevre Koşullarına Dayanıklılık Temel Deney Yöntemleri — Deney B: Kuru Sıcaklık	...	...	...	...	...	...	14
TS	2126	Elektronik Aygıtlar — Güvenlik Koşulları (Şehir Elektrik Şebekesinden Beslenen ve Su Damlamaması ve Su Sıçramasına Karşı Korunmuş Elektronik ve İlgili Aygıtlar İçin)	...	...	...	...	...	...	5
TS	2217	Rakorlar ve Valfler — Yağın Hortumları İçin (Kara İtfaiyesinde Kullanılan)	...	...	...	...	...	...	30
TS	2218	Rakorlar (Çelik Borular İçin)	...	...	...	...	...	...	7

Stokholm Uluslararası Barış Araştırma Enstitüsü'nün yaptığı tetkiklere göre, yalnız Avrupa'da yerleştirilmiş taktik nükleer silâhların toplam patlayıcı gücü, İkinci Dünya Savaşı, Kore Savaşı ve Vietnam savaşında harcanan TNT'nin otuz katından fazlasına eşittir. Bu silâhların pek azı Hiroşima bombasından daha güçlüdür. Eğer Avrupa'da nükleer savaş başlarsa, buradaki toplulukların yani Avrupalıların hiç birisi varlığını sürdüremeyecek duruma geleceklerdir.

Bugün, Avrupa ülkesi nükleer silâhlar bakımından toptan yok olma tehlikesi ile karşı karşıyadır. Buna mukabil uluslararası politikada ülkeler birbirlerinin nükleer gücünden korkmamakta ve harekete geçmek için gerekli inancı kendilerinde görmemektedirler.

Bu bakımlardan nükleer silâhları bir tarafa bırakarak barışçıl amaçlarla nükleer enerjiyi düşündüğümüz takdirde; barışçıl amaçlarla radyoaktif madde kullanan her hükümet muhakkak bu tesisin nicelik ve niteliklerini ölçmek ve denetlemek zorunluluğunu çevre kirlenmesi bakımından kabul etmek yükümlülüğündedir. Bunun için de Avrupa Ekonomik İş birliği Avrupa'da nükleer enerjinin kontrolü için Lüksemburg'da bir büro kurmuştur.

BİRLİK HABERLERİ

8. Encümen Kurulu Toplantısında.

Belediye Başkanı Mehmet DURMAM Yalova'nın sorunlarını dile getiriyor.

BİRLİĞİMİZ BAYRAMI : 28 AĞUSTOS

Birlik ve beraberlik içinde çağdaş çevre sorunlarının çözüme bağlanması, dayanışma yapılarak ortaklaşa atılıma geçilmesi yolunda 48 belediyenin katkısıyla kurulan birliğimizin ilk genel kurulu, bilindiği gibi Marmara Adası Belediye Başkanı Sayın Ahmet Enön'ün girişimiyle 28/Ağustos/1973 günü Marmara Adası'nda toplanmıştır.

Girişim ve atılımlarımızın olumlu sonuçlarına dayalı olarak, yurdumuzda;

a) Zonguldak Metropoliten Alan, b) Kocaeli, c) Denizli, d) Balıkesir, e) Güney-doğu illeri, f) Türkiye Belediyeler Birlikleri kurulmuş, bir bölümü de kuruluş hazırlıklarını sürdürmektedirler.

Türk belediyecilik tarihinin bir aşaması olarak (BELEDİYE HİZMET BİRLİKLERİ) kurulması düşününün ilk gerçekleştiği 28 AĞUSTOS'un MARMARA VE BOĞAZLARI BELEDİYELER BİRLİĞİ'nin BAYRAMI olarak (Her yıl bir üye belediyede) kutlanması Birliğimiz Encümenince 26/4/1976 günü 9/16 no'lu karara bağlanmıştır.

1. BİRLİK BAYRAMI bu yıl 28/ AĞUSTOS Cumartesi günü MARMARA

ADASI'nda kutlanacaktır. Bu yıl uygulanacak program, kutlama komitesince saptanarak Birlik Meclisi üyeleri ile Türk Kamuoyuna ayrıca duyurulacaktır.

GİRİŞİMİMİZLE ÇANAKKALE BOĞAZINDA İHALEYE ÇIKARILAN BATIK GEMİLERİN ÇIKARILMA İHALESİ DURDURULDU

Çanakkale Boğazındaki batık 11 geminin çıkarılması işine ait Millî Emlâk Müdürlüğüne ait ihale; deniz dibi dokusu ile balık yataklarının tahribine yol açacağı için Maliye Bakanı Yılmaz Ergekon, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Korkut Özal, Çanakkale Valisi Babür Ünsal nezdinde yaptığımız girişim ilgililerce olumlu karşılanarak uygulamadan kaldırılmıştır.

Bu konuda Çanakkale Belediye Başkanı Sayın Reşat Tabak'tan alınan 10/ Haziran/1976 gün 1663 no.lu teşekkür yazısı aşağıdadır.

«Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği Başkanlığına,

Su ürünlerinin korunmasını temin amacıyla birlikçe yapılan girişim ve sarfedilen gayret, çaba sonucu 14/6/1976 günü yapılacağı gazetelerle ilân edilen ÇANAKKALE BOĞAZINDAKİ BATIK 11 ADET GEMİNİN ÇIKARILARAK SATIŞI-

Birlik Encümen Kurul Üyeleri
YALOVA incelemede

NA ait ihalenin uygulamadan kaldırılmasına ilişkin Maliye Bakanlığının 8/6/ 1976 gün 355-142/751 no.lu teleks emri; birlik ve beraberlik içinde çalışmanın sonucu ulaşılan başarının bir kanıtıdır.

İlgilerinize teşekkür eder, bilgilerinizi saygılarımla rica ederim.»

9. ENCÜMEN TOPLANTISI MALTEPE / İSTANBUL BELEDİYESİNDE YAPILDI

Birliğimiz encümen kurulu Yalova'da alınan 29/3/1976 günlü karar uyarınca 9. toplantısını 26/Nisan/1976 günü, birliğimizin yeni üyesi Maltepe Belediyesi'nde yapmıştır.

9. Encümen toplantısına Başta Birlik Başkanı Erol KÖSE olmak üzere, Bandırma Belediye Başkanı Hasan SUR, Marmara Adası Belediye Başkanı Ahmet ENÖN, Kartal Belediye Başkanı M. Ali BÜKLÜ, Küçükyalı Belediye Başkanı Feyyaz TÜZÜNER, Pendik Belediye Başkanı Yusuf BİLSEL, Çatalca Belediye Başkanı Çağlayan EGE Maltepe Belediye Başkanı Yalçın KIZILAY katılmışlardır.

Toplantıda alınan kararlar; özetle şunlardır:

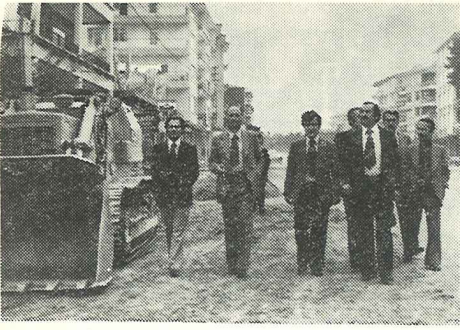
1 — 1975 Yılı birlik bütçesi kesin hesaplarının 28/Haziran/1976 günü İzmir'te yapılacak 10. Encümen kurulunda incelenerek, 6. Genel kurula getirilmesi.

2 — 1976 Yılı içinde oluşturulması

Birlik Encümen Kurul Üyeleri
Maltepe Atatürk Anıtı önünde

*Birlik Encümen Kurul Üyeleri
Maltepe'deki incelemesinde.*

öngörülen MARMARA FESTİVALİ'ne kesin olarak katılmayı dileyen belediyelerin saptanarak Turizm ve Tanıtma Bakanlığına bildirilmesi.

3 — Birliğimiz üyesi Avcılar Belediyesi'nin birlikten çekilmesine ilişkin kararın bir suretinin Bakırköy Kaymakamlığından istenmesi.

Avcılar Belediyesi sınırları içinde 1605/6785 sayılı yasaya ek 7. ve 8. maddelerine ilişkin yönetmeliğe aykırı olarak kıyı yağmalamasına göz yumulduğuna dair iddiaların bir kurulla mahallenin incelenmek, birlik meclisine bilgi verilerek üzere Birlik Başkanlığının yetkili kılınması.

4 — İstanbul'da Birlik irtibat bürosu kurulması için (Parasal önlemleri de alarak) Birlik Başkanlığının yetkili kılınması.

5 — Birliğimiz üyesi Marmara Adası Belediyesinin, Kara ile idari yönden ilişkisinin sağlanması yolunda Ulaştırma Bakanlığı ile yapılan ilişki sonunda konunun olumlu karşılanması üzerine, Bakanlık önerileri doğrultusunda Marmara Adasının Erdek ile bağlantısının sürekli olarak sağlanması uygun bulunarak bildirilmesi.

6 — 6: Birlik Genel Kurul Toplantısının (İzmit Kurtuluş Bayramı ile Kocaeli Sanayi Fuarı açılış törenlerini de kapsamına alması amacıyla) 28/29 Haziran Pazartesi-Salı günleri İzmit'te yapılması.

Birliğimizin Girişimiyle Amerika'daki Bir Vatandaşımız Üye Belediyelerimize 10 Ambulans Hibe Etti

Birliğimiz girişimiyle Amerika Birleşik Devletlerinde Eyalet hastahaneleri inspektörlüğünü yapan Kubilây EKERMAN adlı yurddaşımız (Nakliye, ikmâl ve bakım ücretleri ödenmek koşulu ile) edindiği 10 adet ambulansı üye belediyelerimize hibe etmek istemektedir.

Birliğimiz encümeninin 28/6/1976 gün 10/6 no'lu kararı uyarınca ilk partide Amerikadan yola çıkarılan 2 ambulândan biri Gönen, diğeri de Çatalca belediyesine tahsis edilmiştir.

Ağustos ayından itibaren peyderpey yurdumuza gelecek ambulansların (Öncelik sırasına göre) tahsis edileceği belediyelerimiz; Marmara Ereğlisi, Pendik, Silivri, Çardak, Maltepe, Marmara Adası, Çınarcık, Yalova'dır.

Diğer üye belediyelerimizin öneri ve dileklerini dikkate alan bir birlik yönetim kurulu; Hollanda, Belçika, Almanya ve İngiltere'den otobüs, damperli kamyon, buldozer, greyder, treyler, yükleyici, deniz motoru gibi motorlu araç-gereç, iş makinası sağlamak için yeni bir atılımında bulunmayı amaçlamaktadır.

28/6/1976 gün İZMIT'te yapılan 10. Encümen toplantısından. Soldan Sağa : Ahmet ENÖN, Selâhattin YILDIRIM, Halil ALANLIOĞLU, Ayla KASNAK, Reşat TABAK, Numan ÖZTÜRE, Avni ÖZTÜRE, H. Avni ŞİRİN, Şevki ERDOĞDU.

BEYAZ ADAM'IN SONU KIRLETTİĞİ ÇEVREDE GELECEKTİR

(Baştarafı sayfa 9 da)

ze. Unutmayın, bugün canlıların başına gelen yarın insanın başına gelir. Çünkü bunlar arasında bir bağ vardır.»

«Şu gerçeği iyi biliyoruz: Toprak insana değil, insan toprağa aittir. Ve bu dünyadaki herşey, bir ailenin fertlerini birbirine bağlayan kan gibi, ortaktır ve birbirine bağlıdır. Bu nedenle de dünyanın başına gelen her felâket insanoğlunun da başına gelmiş sayılır.»

«Bildiğimiz bir gerçek daha var: sizin tanrınız bizimkinden başka bir tanrı değil. Aynı tanrının yaratıklarıyız. Beyaz adam bir gün belki bu gerçeği de anlıyacak ve kardeş olduğumuzu farkedecektir. Siz tanrınızın başka olduğunu düşünmekte serbestsiniz. Ama tanrı, hepimizi yaratan tanrı için kızılderili ile beyazın farkı yoktur. Ve kızılderililer gibi tanrı da toprağa değer verir. Bu toprağa saygısızlık, tanrının kendisine saygısızlıktır.

«Beyaz adamı bu topraklara geti-

ren ve ona kızılderiliyi boyunduruk altına alma gücünü veren tanrının kaderini anlamıyoruz. Tıpkı Buffalo'ların öldürülüşünü, ormanların yakılışını, toprağın kirletilişini anlamadığımız gibi. Bir gün bakacaksınız gökteki kartallar, dağları örten ormanlar yok olmuş, yabani atlar ehlileştirilmiş ve her yer insanoğlunun kokusuyla dolmuş. İşte o gün insanoğlu için yaşamın sonu ve varlığını devam ettirebilme mücadelesinin başlangıcı başlamış olacak.»

(Politika - Dış Haberler)

DENİZLERİMİZİN KİRLENMESİ SORUNU

Kapt. Necmettin AKTEN
Yük. Dz.cilik Okulu Öğ. Üyesi

DENİZ KİRLENMESİNDE ETKİNLİK GEMİLERDEDİR

İnsanlık, son iki yüzyıldır yoğun bir endüstrileşme hareketi içindedir. Bu ça-ba, 5 milyar yıllık bir geçmişi olduğu söylenen dünyamızın düzenini bir çok yönlerden tehlikeye itmektedir. Bunlar-dan biri, belki de en önemlisi, deniz kir-lenmesidir.

Deniz kirlenmesi denince çokluk, de-nizlerin petrol ve türevleriyle kirletil-mesi akla gelmektedir. Bu sorun günü-müz insanını ciddi bir biçimde düşün-dürmekte ve kaygılandırmaktadır.

Deniz kirlenmesi aslında yüzyılların sorunudur. Ne var ki, insanoğlu bu ko-nunun önemini TORREY CANYON ve SANTA BARBARA olayları ile anlayabil-miştir. Bu olaylara en çok 1967'lere gider. Bu gemilerden çatma ve oturma sonucu denize dökülen petrol düşündü-rücü çevresel sorunlar doğurmuştur.

İnsanoğlu denizlere «artıklar için çöplük» gözüyle bakagelmıştır. Buysa, bu su alanlarının yeterince tanınamama-sından doğan bir sonuçtur. Nitekim, bu-gün bile denizsuyunun üniversal anlam-da bir tanımının yapılamamış olması de-diğimizi kanıtlamaktadır. Ne var ki, bu düşünce biçimi, denizlerde hayatın öl-mesine, deniz turizminin gerilemesine ve de insan sağlığıyla beslenmesinin et-kilenmesine yol açmaktadır. Televizyon-larımızın renkli kişisi Kapt. Jacques Yves-Cousteau'ya göre son 20 yılda de-nizlerde hayat %40 ölmüştür.

Günümüzde denizler her yandan kir-letilmektedir. Gemiler artıklarını deniz-lere dökmekte; ırmaklar kirletici mad-deleri denizlere taşımakta; kentler kana-lizasyonlarını denizlere akıtmaktadırlar. Ama bunların en etkini de gemiler yo-luyla yapılan kirletmedir.

Dünya denizyolu taşımalarının ağır-lıkça %60'a yakın kısmını petrol taşı-maları biçimlemekte ve bu miktar yük 220 milyon dedveytonu aşkın tanker fi-losuyla taşınmaktadır. Ne var ki, petrol taşımalarının özelliği gereği, taşınan yü-kün ortalama bir değerle % 2 si boşal-

tılamamakta ve gemi yük tanklarına alı-nan safra (balast) suyuyla karışmakta-dır. Balast suyu da, içindeki artık kir-letici madde ile birlikte gemi yeni yük-lemesini yapmadan önce denizlere basıl-maktadır.

Her yıl 2 milyon tonu aşkın petrol dünya denizlerine dökülmektedir. Bu değer, Türkiye petrol tüketiminin %20 sidir. Bu yüzden dünün deniz turizm cennetleri olan Nice, Cannes, Majorca gibi kentler artık kumsallarıyla turist büyüleyemez olmuşlardır. Aynı tehlike Akdeniz, Marmara ve Karadeniz kıyı-larımız için de geçerlidir. Doğu Akdeniz ve Karadenizin petrol limanlarına yük-lemeye giden tankerler, artıklı safra su-larını kıyılarımızın açığında denize bas-makta; bu da kıyılarımızı kirletmekte-dir.

Petrol yüzlerce değişik türevleri bün-yesinde toplayan bir karışımdır. Bunun bileşimi ve zehirlilik derecesi bir petrol yatağından ötekine değişir. Dolayısıyla kirletme sırasında çevredeki etkinin bi-leşim ve zehirliliğe bağlı olacağı doğa-lıdır. Nitekim, bir yataktan alınan petrol suda çözülürken başkası oksitlenir. Bun-larsa, deniz çevresi ve insan sağlığı üze-rinde değişik belirtiler doğurur. Yine, petrolün yüksek kaynama noktalı türev-leri geç buharlaştıklarından suda uzun-ca süre kalırlar.

Deniz kirlenmesi deniz turizmini de büyük ölçüde etkilemektedir. İtalya ve Fransa'da Akdeniz kıyılarındaki denize yakın bir çok turistik otellerinde yüzme havuzları bulunmaktadır. Denizin yakı-nında havuzların varlığı, o yere denizi-nin temizliği hakkında turist üzerinde olumsuz bir propaganda yaratmaktadır. Buysa turizme bel bağlamış ülkeler için korkunç bir handikaptır.

Turizm cennetlerini kurtarmak ve ulusal çıkarlarını kollamak için bir çok ülke, mevzuatında karasularını kirletecek gemiler için ağır cezalar koymakta-dır. Örneğin, A.B.D. Florida kıyılarını kirleten gemilere en az 50 milyon dolar; Yunanistan karasularını ve Ege adaları-nın kıyılarını kirleten gemiler için 8 mil-yon drahmi ceza biçmektedirler. Bu ce-

zalar İngiltere'de 50.000 sterlin, İtalya'da 240.000 lired, Kanada'da 100.000 dol-lar, Portekiz'de 1 milyon esküdo dur. Türkiye'deki uygulama ise en çok 1000 liradır.

DENİZ KİRLENMESİNİ ÖNLEYİCİ ULUSLARARASI SÖZLEŞMELER

Deniz taşımacılığı uluslararası alan-da yürütülür. Dünya denizlerinde seyir (dolaşım) serbestisi vardır. Bu serbesti, bayrağı ne olursa olsun, her geminin ka-botaj kısıtlamalarına girmeyen sularda seyir özgürlüğüne sahip olmasını ola-naklar. Hele hele, ulusların ortak malı olan okyanuslarda ve uluslararası sula-rda deniz ticaretinin yürütücü ögesi olan gemilerin hareketlerini denetleyecek bir organ da yoktur. Gemilerin yolaştığı za-rarların önlenbilmesinde en etkili yol, uluslararası forumlarda bağlayıcı karar oluşturarak soruna çözüm getirebilmek-tedir. Deniz kirlenmesini önleyici nite-likli uluslararası sözleşmeler de böylesi kararlardandır.

Deniz kirlenmesi konusundaki en ye-ni konferans çalışmaları 31 Ekim 1973 'de Londra'da yapılmıştır. Bu çalışmalar Hükümetlerarası Denizcilik Danışma Ku-rulun'ca (IMCO) düzenlenmiştir. Konfe-ransça oluşturulan konvansiyon Türki-ye de benimsemiştir.

1973 Londra Konferansında kabul e-dilen uluslararası sözleşme (konvansi-yon), bunu kabullenmiyen ülkeleri eko-nomik ceza düzeni içine itmektedir. Bu-na göre, konvansiyonu imzalamayan ül-kelerin gemileri, kendi yüklerini taşı-mak için bile olsa, yabancı limanlara sokulmama tehlikesiyle karşı karşıya ka-lacaklardır.

DENİZ KİRLENMESİ KARŞISINDA TÜRKİYE

Türkiye, Doğu'yu Batı'ya bağlayan ulaşım ekseninde bulunmaktadır. Gerek Karadeniz, gerekse Akdeniz, dün-ya petrol taşımalarında önemli katkısı olan su alanlarıdır. Doğu Bloku çokluk, Karadenizdeki petrol yükleme limanla-

rını kullanırken, Avrupa ülkelerine yapılan taşımlar Doğu Akdenizdeki petrol boruyolları ile Süveyş Kanalında odaklanmaktadır. Başka bir deyişle de, Karadeniz ve Akdeniz tanker trafiğinin işlem olduğu denizlerdir.

Akdeniz ve Karadeniz'de yoğun tanker trafiği, Türk karasularının kirlenmesine yol açmaktadır. Karadeniz ve Akdeniz'deki yükleme limanlarına giden tankerler, Türk karasularından geçerken balast (safra) sularını denizlerimize basmaktadır. Buysa, ulusal mevzuat şemsiyesi altına alınmamış kirlenmesiyle sonuçlanmaktadır.

Özellikle yabancı gemilerin kirllettikleri karasularımız :

Karasularımızı özellikle yabancı gemiler kirlenmektedirler. Kirlenmenin en belirgin biçimde görüldüğü denizlerimiz, Marmara Denizi ve Akdeniz kıyılarıdır.

Deniz kirlenmesini önleyici mevzuat Türkiye :

Türkiye'de deniz kirlenmesini önleyici mevzuat pratikman yoktur. 618 Sayılı Limanlar Kanunu, liman bölgelerinin kirlenmesi durumunda ödenecek cezaları belirlemektedir. Buysa, en çok

1000 TL olabilmektedir. Ne varki, karasularımızın kirlenmesi limanlarımızın kirlenmesinden daha önemlidir. Karasularımızın kirlenmesini önleyecek cezai tedbirler 1380 Sayılı Su ürünleri Kanunu ile getirilmemiş olduğundan kirlenme fütursuzca yapılagelmektedir.

Türk karasuları gemi kaptanları yönünden kirlenme için zorunlu bölge olarak görülmektedir. Öncelikle, karasularını kirlenmenin cezası yoktur. Ayrıca, geminin güvenli seyrini yapabilmesi için varma limanına en çok 1 günlük yola kadar safralı seyir zorunludur. Yük altına biran önce girebilmek ve gemi tanklarındaki safra suyunu rafineri kara tesislerine basarak yüklemede vakit kaybetmemek için yabancı gemi kaptanlarının izledikleri yol, petrol bulaşmış safra sularını, Türk sularına basmaktır. Nitekim Marmara Denizinde seyreden Türk gemilerinin kaptanları seyir alanlarında deniz yüzeyindeki petrolü kolaylıkla görümleyebilmektedirler (müşahade edebilmektedirler).

Bu nedenle, denizlerimizin ve karasularımızın kirlenmesinin fütursuzca kirlenmesinin durdurulabilmesi için uluslararası uygulamaya denk düşecek, yabancı ülkelerin gerektiğinde Türk gemileri için uygulayabildikleri ulusal mev-

zuata paralellik sağlayan mevzuatın ivedikle oluşturulması zorunludur. Yoksa, turizm cenneti kıyılarımız insan sağlığını tehdit eden, turist için çekici olmaktan çıkan yerler durumuna dönüşeceklerdir.

S O N U Ç :

Deniz kirlenmesi Türkiye'yi çok yönlü etkilemektedir. Transit gemilerin kıyılarımızı kirlenmeleri deniz turizmimizi olumsuz yönde etkileyecektir. Endüstrileşmenin kirlenmesi kıyılardan kaçan ve temiz denizsuyu arayan varlıklı ülke insanları bir süre sonra gezi listelerinden Türkiye'yi çıkartabileceklerdir. Buysa, turizm bel bağlamış bir ülke olarak Türkiye'yi çıkarlarından edecektir.

Balıkçılığımızın da geleceği tehlikededir. Deniz kirlenmesinin bu geleceği hazırlamadaki payı çok büyüktür. Marmara Denizinin durumu bunun somut örneğidir.

Türkiye artık deniz kirlenmesi sorununa ve bu konudaki uluslararası eğilime ayak uydurmak ve bu alandaki mevzuatını düzenlemek zorundadır. Yoksa, her geçen gün konu, artan ekonomik cezaları ve yükümlülükleriyle birlikte toplumumuz üzerinde ağırlığını duyuracaktır.

SEBZE VE BOSTANLARDA ETKİLİ İLÂÇLAR KORUMA'DA

TOPRAK DEZENFEKSİYONU İÇİN

KORPAM
FUMAZONE EC.
DOWFUME MC-2

SEBZE YABANCI OTLARINA

TREFLAN EC.

HAŞERELERE

MALATHION
SITYON
KOMITHION 50 EC
BAZINON
TRIKOFON %5 DUST %80 SP
K. DDVP %50 EC
KORSULFAN 35 EC
DURBAN 4

MANTARI HASTALIKLARA

ORTHOCIDE 50 WP
MELPREX DODINE
DİKOTAN Z-78

TOPRAK ALTI HAŞERELERİNE

DURBAN 25 W
KORCIDE 7
VE BEREKETLİ MAHSUL İÇİN SİSTEMİK MAYI YAPRAK GÜBRESİ

KIRMIZI ÖRÜMCEKLERE

K. TEDION V-18 EC
PLICTRAN 25 W
KORZILATE 833 Em.
K. KERTAN EC.

WUXAL

KORUMA TARIM İLÂÇLARI A.Ş.

Dursun Han, Kat 5-6 Salıpazarı
İstanbul Tel: 49 91 50 Satış: 49 42 50

ODAK AJANS

TABİATIN KORUNMASI ÇAĞIMIZIN ÖNEMLİ BİR SORUNUDUR

Doç. Dr. Nuri TORTOP
Ankara İktisadî ve Ticarî İlimler
Akademisi Öğretim Üyesi

A — TABİATİ KORUMA NASIL OLMALIDIR?

Tabiatın korunması demek onu olduğu gibi, şimdiki durumu ile devam ettirmek demek değildir. Bir yandan onu korurken, diğer yandan da iyileştirici tedbirler alınmalıdır. Bu konuda alınacak tedbirlerin belli başlıları şunlar olabilir:

— Maden çıkarılarak terkedilen yerlerin tarım, dinlenme veya eğitim amaçları için kullanılması,

— Kirlenmiş çayır, mer'a, göl, nehir, ırmak, kanal ve plajların yararlı hale getirilmesi,

— Estetik olmayan yerleşme yerlerinin gizlenmesi veya kaldırılması,

— Köylerde ve köyleri çeviren kırsal alanlarda ağaçlar yetiştirilmesi,

— Mevcut parkların güzelleştirilmesi ve yeni parklar açılması,

— Yeni piknik alanları meydana getirilmesi,

— Su birikintilerinin korunması ve dinlenme amacı ile kullanılacak hale getirilmesi,

— Şehir ve kır ilişkilerini belirten fotoğraf ve filmler hazırlanarak buraların önemini tanıtılması, vb.

B — TABİATİ KORUMA KONUSU ULUSLARARASI BİR ÖNEM KAZANMIŞTIR

Tabiatı koruma konusu artık uluslararası bir nitelik kazanmış ve birçok ülkeler ve uluslararası kuruluşlar konu ile ilgilenmeye başlamışlardır. Birleşmiş Milletler deniz, toprak, hava kirlenmesi ve çevrenin korunması sorunları üzerinde uluslararası çalışma grupları kurmuş ve raporların değerlendirmesini yapmıştır. Avrupa Konseyi, FAO, UNESCO ve NATO gibi kuruluşların da konu ile ilgili inceleme ve araştırmaları vardır. NATO çevre sorunları ile ilgili inceleme yapacak üniversite mezunlarına burslar vermektedir (5). OECD Avrupa İktisadi İşbirliği örgütü de 29 Eylül - 1 Ekim 1971 günlerinde Paris'de yaptığı çevre Komitesinin toplantısında «Çevre Politikasının Uluslararası Görünüşü» konusunu ele almıştır. Ortak Pazar ile ilgili bir Komisyon çalışmasında su ve havayı kirlenmesi maddelerin azaltılması vb. konular üzerinde durulmuştur.

Danimarka, Finlandiya, Norveç ve

İsveç ülkeleri, 1967 yılında denizlerin kirlenmesi ile savaş konusunda bir işbirliği anlaşmasını imzalamışlardır (6). Belçika, Hollanda, Federal Almanya, Fransa ve Birleşik Krallık ülkeleri temsilcileri 7, 8 Ekim 1971 günlerinde endüstri atıklarının kuzey denizine atılmasını yasaklayan bir anlaşma projesini incelemişlerdir.

C — AVRUPA KONSEYİNİN ÇALIŞMALARI

Avrupa Konseyi tabiatın, tarihi ve turistik değeri olan anıtların korunması konusunda birçok çalışmalar yapmış ve yapmaktadır. Konseye üye olan 117 ülkenin uzmanlarından kurulu çeşitli komisyonlar halinde çalışmalar yapılmıştır. 1971-1976 yıllarını kapsayan beş yıllık bir plan ortaya atılmıştır. Bu beş yıl içinde anıtların ve kültürel zenginliklerin çağdaş toplum ihtiyaçlarına göre korunmasına yarayacak biçimde yasaların değiştirilmesine çalışılacaktır. Ayrıca halkın desteğini sağlamak için, 1974 - 1975 yılının, anıtların ve kültürel zenginliklerin korunmasına ayrılmış bir yıl olarak ilânı öngörülmüş ve bu konuda en iyi yenileme ve değerlendirme çalışması yapmış olan şehirlere bir Avrupa diplomasının verilmesi de düşünülmektedir.

Avrupa Konseyinin amacı, üye ülkelerde yapılacak çalışmalarda birlik sağlamaktır. Şimdiye kadar özel kişiler veya dernekler tarafında, hiç bir resmî destek olmaksızın, yürütülen bu çalışmaların resmî organların da desteğinin sağlanarak yürütülmesidir.

V — TABİATIN KORUNMASINDA HALKIN VE GENÇLİĞİN ROLÜ

Tabiatın kirlenmesinin doğuracağı sorunlar üzerinde, özellikle insan sağlığına olan zararları ve bunun önlenmesi için ne gibi çalışmalar yapılması gerektiği hakkında kamu oyunu uyandırmak ve duygulandırmak zorunlu bir görevdir. Çağımızda, modern kamu yönteminde, yönetilenlerle yönetenler arasında daha sıkı bir ilişki kurmak, halka bilgi vermek ve onların görüş ve düşüncelerinden etkilenmek temel bir görev olmuştur.

Kuşkusuz, teknik gelişmeler yaşan-

tımızın iyileşmesine yardımcı olmuştur. Fakat bu gelişmelerin, çevre üzerinde zararlı etkileri de olduğunu inkâr edemeyiz. Teknik gelişmeler devam edecektir, yalnız bunların insan yaşantısına olan kötü etkilerine dikkat etmek ve öldürücü bir darbe olmasından korunmak gerekir. Çünkü, ne ileri teknik ve ne de en göze batan yenilikler insan yaşantısının yerine geçemez.

Tabiatın korunması konusunda konferans, kollokyum ve her seviyede yönetici ve uzmanlar toplantıları yapılarak izlenecek politika hakkında bir anlaşmaya varılması yararlı olur. Diğer yandan, bu konuda uygulanacak tedbirler ve bunların önemi üzerinde kamu oyuna bilgi verilmeli, eğitim ve yayın yapılmalıdır. Yayınlarda yersel özelliklerle ilgili bilgiler verilmelidir. Ziyaretçilere bilgi verecek kabul büroları, doğal yaşantının incelenmesine yarayacak gözleme yerleri ve kulübeler yapılmalıdır.

Tabiatın korunması çalışmalarında halkın desteği önemli bir unsurdur. Halkı inandırmak ve konuları öğretmek için kampanya açmak faydalı olur. Halkın olumlu katkısı ve işbirliği olmaksızın yapılan bütün çabalar boş olacaktır. Çevre korunmasında, diğer çalışmalarda olduğu gibi, mahalli kuruluşların ve kamu oyunun, halkın demokratik yollarla katkısının sağlanması çok önemli bir unsurdur.

Sağlam ve düzenli bir demokratik toplumda, halktan bilgi alma ve halka bilgi verme, bir başka deyimle enformasyon hizmetleri, moral ve sosyal nite-likte bir hak ve aynı zamanda bir görevdir. Böylece bilimsel biçimde anlaşılmış ve iyi örgütlenmiş bir halkla ilişkiler hizmetinin, amaca ulaşmak için ne denli etkili bir araç olduğu ortaya çıkmış olmaktadır. Gerçekten, zamanımızın kamu yönetimleri için halkla ilişkiler hizmeti bir zorunluluk ve ödev sayılmaktadır (7). Bunun nedenleri ise, yukarıda açıkladığımız gibi, başarılı bir yöntem örneği vermek için halkı etkileme ve halktan etkilenme usulünü en iyi biçimde uygulama zorunludur.

Tabiatın korunmasında yeni yetişmekte olan genç kuşaklardan yararlanmalıdır. Avrupa Konseyi, tabiatın korun-

ması için gönüllü gençlerin görevlendirilmesi amacı ile bir kampanya açmıştır (8). Fransız çevre Bakanı M. ROBERT POUJADE, 9 Aralık 1971 günü Paris'te, Avrupa Konseyi'nin tabiatın korunması kampanyasına gençlerin daha etkili katılımını sağlayacak bir plan ortaya atmıştır. Fransız Touring-Club yardımı ile gençler «Tabiatın Korunmasında Genç Gönüllüler» olacaklar ve Uluslararası Turizm Birliğince verilen özel bir üye kartına sahip olacaklardır. Gök mavisi renginde olan bu kart, on iki yıldızla çevrilmiş bir ağaç olan Avrupa Konseyi Tabiatın Korunması sembolünü kapsayacaktır. 9 Aralık 1971 günü, Fransız Çevre Bakanı ve Avrupa Konseyi genel sekreterinin de hazır bulunduğu merasimde, gençlik örgütleri üyesi, öğrenci ve Fransız gençlerinden otuz kişiye, ilk kartlarını vermiştir. Bu merasime gazeteciler, radyo ve televizyon temsilcileri de davet edilmiştir.

Kart sahipleri, tabiatın koruma yükümlülüğünü üzerlerine alacaklar ve aşağıdaki on kurala uyacaklardır:

1 — Doğal bitkilere ve çiçeklere, tabii manzara ve yapıları saygı duyacaklar,

2 — Ormanlara saygılı olacaklar ve yangına karşı önleyici tedbirleri dikkatle alacaklardır,

3 — Kuşları tanıyacaklar ve koruyacaklar,

4 — Vahşi hayvanların yaşama hakkına saygı gösterecekler ve nesli tükenmekte olanları koruyacaklardır,

5 — Kaynakları, nehir, göl ve deniz kıyılarını kirliletmeyeceklerdir,

6 — Pisliklerin kaldırılması ve temizleme çalışmalarına destek olacaklardır,

7 — Tabiatın sessizliğini koruyacaklardır,

8 — Tabii kaynaklara, arkeolojik ve tarihi eser ve manzaralara özel bir dikkat göstereceklerdir,

9 — Bilinmeyen ve kusurlu olan konuları açıklayacaklardır,

10 — Tabiatın korunması ile ilgili bütün teşebbüsleri aktif olarak destekleyeceklerdir.

Tabiatın korunmasında görev alan gençlere verilen üyelik kartları, Uluslararası Turizm Birliğine dahil büro ve bölge merkezlerince, parasız verilmektedir. Böylece birçok Avrupa TOURING-CLUBLERİ ve Doğu Avrupadakiler de dahil, tabiatın korunması için genç gönüllüler kampanyasına katılmaktadır. Belçika ve İtalya kulüpleri bu kartlardan dağıtmaya başlamışlar, diğer ülkelerde de benzeri çalışmalara başlanmıştır. Bu kartlar, hiç bir kulüp veya örgüte bağlılığı gerek-

tirmediği gibi, dinsel, ahlâki ve sosyal inanışlara da saygıyı gerektirmemektedir. Kart sahipleri, çevre ve doğal zenginliklerin korunmasında gönüllüler sayılacak ve bu doğrultuda Avrupa'da girilen çalışma ve kampanyalarda görevli olacaklardır (9).

Gençlerin tabiatın korunmasında seferber edilmesine yönelik bu hareket, 1970 yılında tabiatın korunması için Avrupa Yılı bildirisi ile başlayan ve 11 Aralık 1970 günü Dışişleri Bakanları Komitesinin bildirisi ile onaylanan Avrupa Konseyi sürekli kampanyası ile ilişki halinde sürdürülmektedir. Bu çalışmaların amacı, güzelliklerin korunması ve bitki ve hayvanların korunması için kirlenmeye karşı kampanya lehinde kamu oylarında sürekli ve geniş, etkili bir hareket uyandırmaktır.

- (5) Huntley (James R.): L'Environnement de l'homme L'alliance Atlantique Juin 1971. Otan. Bruxelles.
- (6) Conseil de L'Europe: Nouvelles sur la protection du milieu (E) 71-7.
- (7) Directives pour un programme concret. 11-12 mai 1968. Préparé par l'union européenne féminine, sh. 6.
- (8) İula Europinform. 1971/23. 1-15 décembre, sh. 499.
- (9) Conseil de L'Europe: Campagne du Conseil de L'Europe pour la conservation de la nature, 30 novembre 1971, sh. 502.

YALOVA

(Başarafa 4. sayfada)

lererek otel, motel ve pansiyon ile lokantalarımızdan toplam: 71 milyon lira elde edilmiştir.

285.000 adedi starkink ve golden olmak üzere elma, şeftali, kiraz, armut, ayva, üzüm, vişne gibi toplam: 1.577.679 adet meyva ağacından toplam: 53.606.000 kilo ürün alınarak Yalova'nın ekonomisine yıl içinde 81 Milyon lira katkıda bulunmuştur.

7.992 hektarlık bir sahada ekilen çeşitli hububat'tan yıl içinde, 4.865.000 kilo ürün karşılığında 18 Milyon lira sağlanmıştır.

Çeşitli sebzeler olarak Yalova'da toplam: 1.765 hektarlık ekili alanda yıl içinde 21.019.000 kilo ürün elde edilerek sebze-ciliğinde Yalova'nın ekonomisinde 26 Milyon lira katkısı olmuştur.

Yalova'da toplam 84.556 adet ehli hayvan varlığından yıl içinde süt, tereyağ, yumurta ve bunun gibi ürünlerden Yalova'ya gelen para 44 Milyon liradır.

Bilindiği gibi İstanbul, Ankara ve diğer yörelerimizdeki çiçekçilik pazarları Yalova çiçek yetiştiricilerinin elindedir. Yıl içinde Yalova'da yetiştirilen karanfil, gül gibi çiçeklerin adedi milyonu aşmıştır. 1975 yılı içinde çiçekçiliğinin Yalova ekonomisine getirdiği 38 Milyon lira olmuştur.

Yalova'nın, İstanbul'un giriş çıkış antresi olduğunu yukarıda söylemiştik. Kesin rakamlara göre 1975 yılı içinde İstanbul ve Kartal'dan, İstanbul ve Kartal'a ilçemizden 4.456.876 kişi giriş çıkış yapmıştır. Ayrıca ilçe merkezimizden 1.060.474 adet motorlu araç da gidiş geliş yaparak ilçe ekonomisine katkıda bulunmuştur. Özellikle Bursa-Yalova arasında yaptığımız taşımacılıktan yıl içinde 35 milyon lira gelir sağlanmıştır.

Yalova dışardan gelen görünürdeki gelirlere topluca baktığımızda ilçenin ekonomik varlığı şöyledir:

Turizm Gelirleri	71 Milyon
Meyvacılık	81 »
Hububat	18 »
Sebzecilik	26 »
Hayvancılık	44 »
Çiçekçilik	38 »
Nakliyecilik	35 »
Çeşitli Ticaret	24 »

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ Ülkemizin En Güçlü Kamu Kuruluşu Olacaktır

(Başarafa 2. sayfada)

dan belediyeler ancak kendi kendini çıkarabilir. Yoksa aşağıdan gelen hizmet baskısı yukarıdan inen yasa baskısı arasında böyle çaresiz ezilir dururuz. Bütün bunlara neden parasal gücü olan bir birliğimizin olmayışındır. Birlik doğduğunda büyük bir sermaye potansiyeli ile Türk ekonomisine katkısı olacak ve belediyelerin hizmetteki zorlukları ortadan kalkacak Türk Mahalli idareleri araç gereç ve teçhizat bakımından rahata ve bir standarda kavuşmuş olacaktır.

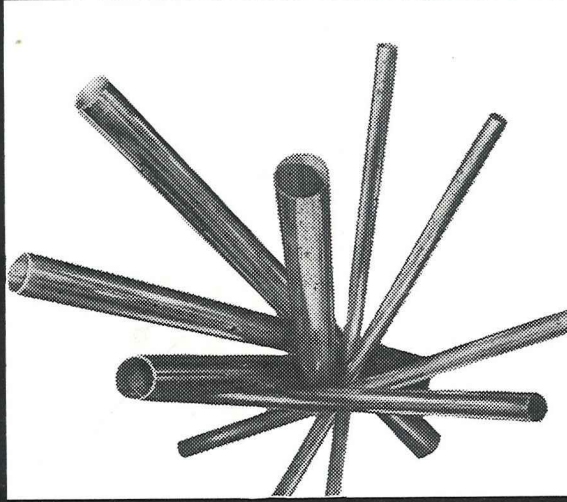
Evini ve çoluk çocuğunu bir yana bırakıp kendini beldesine adanmış ve sadece belediye işlerini düşünen cefakâr meslektaşımı!

Dokunulmazlığı olmayan koruması bulunmayan halkla her gün iç içe haksız dur haklıya buyur diyen bizler birbirimize yasal yollarla dayanmasak bizi kim korur kim elimizden tutar? Bu sahipsizliğimizden ancak kuracağımız Birlik yoluyla birbirimize dayanarak kurtulacağımız inancımı yinelerim.

Paslanmaz çelik boru

kimya, petrokimya, gıda, meşrubat ve
kağıt sanayiinde üretimin temel kuralı

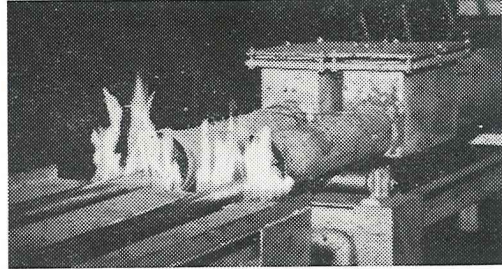
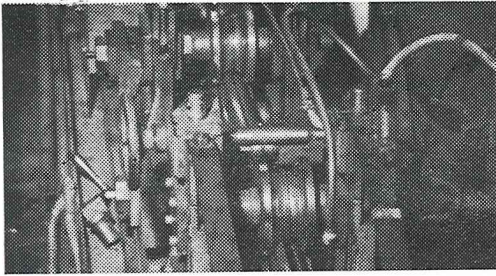
Paslanmaz çelik borular korozyonel iç ve dış etkenlere büyük ısı farklarına ve asit aşındırmasına dirençlidir. Kimya, petrokimya, gıda, meşrubat ve kağıt sanayii gibi birçok sanayi dalında kullanımı zorunludur. Paslanmaz çelik boru bu alanlarda üretimin başlıca dayanağıdır.

İşte Borusan bu ihtiyaca cevap vermek üzere dünya kalite

standartlarına ve imalat normlarına uygun olarak paslanmaz çelik boru üretiyor.

Borusan Paslanmaz Çelik boruları, isteğe göre değişik çap, boy ve et kalınlığında teslim edilmektedir.

Daha geniş bilgi için Borusan Teknik Servisine baş vurunuz.

BORUSAN ile
daha güvenli bir yaşam.

YENİLİK...

**SERT PLASTİK
YAĞMUR DERELERİ
VE
İNİŞ BORULARI**

EN BÜYÜK BİNALARDAN EN KÜÇÜK YAPITLARA
KADAR GÜVENLE KULLANACAĞINIZ
PİMAŞ SERT PLASTİK YAĞMUR DERELERİ VE
İNİŞ BORULARI SIZDIRMAZ, PASLANMAZ,
KOLAYLIKLA MONTE EDİLİR, GÜZEL BİR
GÖRÜNÜŞE SAHİPTİR, BOYAMAYA İHTİYAÇ
GÖSTERMEZ, UZUN ÖMÜRLÜDÜR.

PİMAŞ

PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ A.Ş.

Satış : Büyükdere Cad. No. 33 Şişli - İstanbul Tel. : 46 70 75-76-77

Fabrika : Çayırova - Gebze

